

Euroopan unionin virallinen lehti

C 244

47. vuosikerta

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

1. lokakuuta 2004

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö	Sivu
	I <i>Tiedonantoja</i>	
	Komissio	
2004/C 244/01	Euron kurssi	1
2004/C 244/02	Komission tiedonanto — Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi ⁽¹⁾	2
2004/C 244/03	Ennakoilmoitus yrityskeskittymästä (Asia COMP/M.3569 — Wendel Investissement/Bureau Veritas) ⁽¹⁾	18
2004/C 244/04	Luettelo komission 1. elokuuta ja 31. elokuuta 2004 välisenä aikana hyväksymistä muista KOM-asia- kirjoista kuin lainsäädäntöehdotuksista	19
	II <i>Valmistavat säädökset</i>	
	Komissio	
2004/C 244/05	Luettelo komission 1. elokuuta ja 31. elokuuta 2004 välisenä aikana hyväksymistä lainsäädäntöehdo- tuksista	20
	III <i>Tiedotteita</i>	
	Komissio	
2004/C 244/06	Ehdotuspyyntö — Euroopan unionin yhteinen yhdenmukaistettu suhdannekyselyohjelma	21

FI

I

(Tiedonantoja)

KOMISSIO

Euron kurssi ⁽¹⁾

30. syyskuuta 2004

(2004/C 244/01)

1 euro =

Rahayksikkö	Kurssi	Rahayksikkö	Kurssi
USD Yhdysvaltain dollaria	1,2409	LVL Latvian latia	0,6677
JPY Japanin jeniä	137,17	MTL Maltan liiraa	0,4289
DKK Tanskan kruunua	7,4416	PLN Puolan zlotya	4,3797
GBP Englannin punttaa	0,6868	ROL Romanian leuta	41 135
SEK Ruotsin kruunua	9,0588	SIT Slovenian tolarina	239,98
CHF Sveitsin frangia	1,5524	SKK Slovakian korunaa	40,055
ISK Islannin kruunua	87,85	TRL Turkin liiraa	1 863 600
NOK Norjan kruunua	8,341	AUD Australian dollaria	1,7212
BGN Bulgarian leviä	1,9559	CAD Kanadan dollaria	1,574
CYP Kyproksen punttaa	0,5756	HKD Hongkongin dollaria	9,6745
CZK Tšekin korunaa	31,66	NZD Uuden-Seelannin dollaria	1,8414
EEK Viron kruunua	15,6466	SGD Singaporin dollaria	2,0937
HUF Unkarin korinttia	247,41	KRW Etelä-Korean wonia	1 429,39
LTL Liettuan litiä	3,4528	ZAR Etelä-Afrikan randia	7,9792

⁽¹⁾ Lähde: Euroopan keskuspankin ilmoittama viitekurssi.

KOMISSION TIEDONANTO

YHTEISÖN SUUNTAVIIVAT VALTIONTUESTA VAIKEUKSISSA OLEVIEN YRITYSTEN PELASTAMISEKSI JA RAKENNEUUDISTUKSEKSI

(2004/C 244/02)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. JOHDANTO

1. Komissio antoi vuonna 1994 ensimmäiset vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtiontukea koskevat yhteisön suuntaviivat⁽¹⁾. Vuonna 1997 komissio lisäsi suuntaviivoihin maataloutta koskevia erityissääntöjä⁽²⁾. Vuonna 1999 annettiin uudet suuntaviivat⁽³⁾, joiden soveltaminen päättyy 9 päivänä lokakuuta 2004.
2. Laatiessaan uudet, aikaisempiin pitkälti perustuvat suuntaviivat komissio pyrkii tekemään joitakin muutoksia ja selvennyksiä, joiden taustalla on monia eri tekijöitä.
3. Ensinnäkin Tukholmassa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2001 ja Barcelonassa 15 ja 16 päivänä maaliskuuta 2002 pidettyjen Eurooppa-neuvoston kokousten päätelmissä jäsenvaltioita kehoitetaan jatkossakin vähentämään valtiontukea suhteessa BKT:hen ja suuntaamaan tukea yleisen edun mukaisiin horisontaalisiin tavoitteisiin, koheesiotavoitteet mukaan luettuina. Näin ollen vaikuttaa aiheelliselta tarkastella lähemmin vääristymiä, joita tuen myöntäminen pelastamis- ja rakenneuudistustoimiin aiheuttaa. Näin seurataan myös Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 pidetyn Eurooppa-neuvoston päätelmien tavoitteita, joissa korostetaan talouden kilpailukyvyn kasvua Euroopassa.
4. Tehottomien yritysten poistuminen markkinoilta on tavanomainen osa markkinoiden toimintaa. Tavanomaisena käytäntönä ei voi olla vaikeuksiin joutuneiden yritysten pelastaminen valtiontuen avulla. Pelastamis- ja rakenneuudistustoimiin myönnetty tuki on antanut aiemmin aiheita joihinkin kaikkein kiistanalaisimpiin valtiontukitapauksiin, ja se kuuluu eniten kilpailun vääristymistä aiheuttaviin valtiontukilajeihin. Täten pääsääntönä pitäisi olla perustamissopimuksen yleinen periaate valtiontuen kieltämisestä, ja tästä säännöstä poikkeamisen pitäisi olla rajoitettua.
5. Tuen ainutkertaisuuden periaatetta vahvistetaan edelleen, jotta toistuvia pelastamis- ja rakenneuudistustukia ei käytettäisi pitämään yrityksiä keinotekoisesti toiminnassa.
6. Vuoden 1999 suuntaviivoissa pelastamis- ja rakenneuudistustuki erotettiin toisistaan, ja pelastamistuki määriteltiin väliaikaiseksi tueksi, jonka avulla vaikeuksissa oleva yritys voi jatkaa toimintaansa rakenneuudistus- ja/tai selvitystilasuunnitelman laatimiseen tarvittavan ajan. Pelastamisvaiheessa ei periaatteessa voitu toteuttaa valtiontuella rahoitettuja rakenneuudistustoimenpiteitä. Tällainen tiukka pelastamis- ja rakenneuudistustuen erottelu on kuitenkin aiheuttanut ongelmia. Vaikeuksissa olevien yritysten on kenties jo pelastamisvaiheessa toteutettava kiireellisiä rakenteellisia toimenpiteitä pysäyttääkseen taloudellisen tilanteen heikkenemisen tai hillitkseen sitä. Näin ollen näissä suuntaviivoissa pelastamistuen käsitettä laajennetaan, jotta tuensaaja voi toteuttaa kiireellisiä toimenpiteitä, jotka voivat olla luonteeltaan rakenteellisia, kuten jonkin sivuliikkeen välitön sulkeminen tai muunlainen tappiollisesta toiminnasta luopuminen. Tällaisten tukien kiireellisen luonteen vuoksi jäsenvaltioille olisi annettava mahdollisuus valita yksinkertaistettu menettely hyväksynnän hakemiseksi näille tuille.
7. Rakenneuudistustuen osalta vuoden 1999 suuntaviivoissa edellytetään edelleen vuoden 1994 suuntaviivojen tavoin, että rakenneuudistustuen saaja rahoittaa rakenneuudistusta huomattavalla rahoitusosuudella. Suuntaviivojen tämänkertaisen tarkistuksen yhteydessä on tarkoituksenmukaista todeta aiempaa selkeämmin periaate, että kyseisen rahoitusosuuden on oltava todellinen ja tuen ulkopuolelle jäävä. Tuensaajan rahoitusosuudella on kaksinainen merkitys, sillä yhtäältä se osoittaa, että markkinat (omistajat, velkojat) uskovat elinkelpoisuuden palautumiseen kohtuullisessa ajassa, ja toisaalta rahoitusosuudella varmistetaan, että rakenneuudistustuki rajoittuu määrään, joka on välttämätön elinkelpoisuuden palautumiseen, ja että kilpailun vääristymistä rajoitetaan. Tältä osin komissio edellyttää myös vastasuoritteita kilpailijoihin kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi mahdollisimman suuressa määrin.

⁽¹⁾ EYVL C 368, 23.12.1994, s. 12.⁽²⁾ EYVL C 283, 19.9.1997, s. 2. Ks. myös 5 luvun otsakkeen alaviite.⁽³⁾ EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2.

8. Pelastamis- tai rakenneuudistustuen myöntämistä vaikeuksissa oleville yrityksille voidaan kuitenkin pitää perusteltuna ainoastaan tietyin edellytyksin. Tukia voidaan perustella esimerkiksi sosiaali- tai aluepoliittisilla näkökohdilla. Perusteluna voi olla myös tarve ottaa huomioon pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) myönteinen merkitys taloudelle tai poikkeuksellisesti myös se, että kilpailukykyinen markkinarakenne halutaan säilyttää ja yritysten poistuminen markkinoilta voisi johtaa tiukkaan monopoli- tai oligopolitilanteeseen. Toisaalta ei ole perusteltua pitää yritystä keinotekoisesti toiminnassa alalla, jolla on pitkäaikaista rakenteellista ylikapasiteettia, tai jos yritys selviytyy ainoastaan toistuvien valtiontukitoimien avulla.

2. MÄÄRITELMÄT JA SUUNTAVIIVOJEN SOVELTAMISALA SEKÄ YHTEYDET MUIHIN VALTIONTUKIALAN TEKSTEIHIN

2.1 Vaikeuksissa oleva yritys

9. Vaikeuksissa olevalle yritykselle ei ole yhteisön määritelmää. Komissio katsoo näissä suuntaviivoissa kuitenkin, että kyse on vaikeuksissa olevasta yrityksestä, jos yritys ei pysty omilla taikka omistajilta/osakkailta tai luotonantajilta saaduilla varoilla pysäyttämään tappiollista kehitystä, joka johtaa lähes varmasti yrityksen toiminnan loppumiseen lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, jos viranomaiset eivät puutu tilanteeseen.

10. Yritys katsotaan periaatteessa näissä suuntaviivoissa tarkoitetuksi vaikeuksissa olevaksi yritykseksi sen koosta riippumatta seuraavissa olosuhteissa:

- jos kyse on yhtiöstä, jonka osakkaiden vastuu on rajattu ⁽¹⁾ ja joka on menettänyt yli puolet merkitystä pääomastaan ⁽²⁾ ja yli neljännes pääomasta on menetetty viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana; tai
- jos kyse on yhtiöstä, jossa ainakaan joidenkin osakkaiden vastuuta ei ole rajattu ⁽³⁾ ja joka on menettänyt yli puolet kirjanpidon mukaisista omista varoistaan ja yli neljännes varoista on menetetty viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana; tai
- jos se yhtiömuodosta riippumatta täyttää kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut edellytykset yhtiön asettamiselle yleistäytöntöönpanomenettelyyn maksukyvyttömyyden vuoksi.

⁽¹⁾ Kyse on erityisesti neuvoston direktiivin 78/660/ETY (EYVL L 222, 14.8.1978, s. 11), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/51/EY (EUVL L 178, 17.7.2003, s. 16), 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista yhtiömuodoista.

⁽²⁾ Kuten neuvoston direktiivin 77/91/ETY 17 artiklassa säädetään (EYVL L 26, 30.1.1977, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

⁽³⁾ Kyse on erityisesti neuvoston direktiivin 78/660/ETY 1 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista yhtiömuodoista.

11. Vaikka mikään 10 kohdassa esitetyistä olosuhteista ei ole käsillä, yrityksen voidaan silti katsoa olevan vaikeuksissa, etenkin jos vaikeuksissa olevan yrityksen tavanomaiset merkit, kuten kasvavat tappiot, liikevaihdon supistuminen, varastojen kasvu, ylikapasiteetti, tulorahoituksen pienentyminen, lisääntyvä velkaantuminen, korkokustannusten nousu ja nettoarvon heikentyminen tai sen katoaminen, ovat nähtävissä. Yritys voi pahimmassa tapauksessa menettää maksukykynsä tai joutua maksukyvyttömyytensä vuoksi kansallisen lainsäädännön mukaiseen yleistäytöntöönpanomenettelyyn. Tällöin näitä suuntaviivoja sovelletaan tällaisen menettelyn yhteydessä yrityksen toiminnan jatkamiseen johtavaan tukeen. Yritys voidaan kuitenkin katsoa tukikelpoiseksi vasta kun on varmistettu, ettei yritys kykene saneeraukseen omilla taikka omistajiltaan/osakkailtaan tai markkinalähteistä saaduilla varoilla.

12. Vastaperustettu yritys ei näiden suuntaviivojen mukaan voi saada pelastamis- tai rakenneuudistustukea, vaikka sen rahoitustilanne olisi aluksi epävarma. Tämä koskee etenkin tapauksia, joissa yritys perustetaan aikaisemmin toimineen yrityksen selvitystilan jälkeen tai ostemalla tällaisen yrityksen kaikki omaisuuserät. Periaatteessa yritystä pidetään vastaperustettuna ensimmäiset kolme vuotta sen toiminnan aloittamisesta kyseisellä alalla. Yritys voi saada pelastamis- tai rakenneuudistustukea vasta kyseisen ajanjakson jälkeen edellyttäen, että:

- sitä voidaan pitää näissä suuntaviivoissa tarkoitettuna vaikeuksissa olevana yrityksenä; ja
- se ei ole osa yhtymää ⁽⁴⁾, paitsi 13 kohdassa vahvistetuin edellytyksin.

13. Yhtymään kuuluva tai yhtymän haltuun joutuva yritys voi saada pelastamis- tai rakenneuudistustukea vain silloin, kun voidaan osoittaa, että vaikeudet kohdistuvat ainoastaan tähän yritykseen eikä niiden aiheuttajana ole sattumanvarainen kustannustenjakko yhtymän sisällä, ja että nämä vaikeudet ovat niin vakavia, ettei yhtymä pysty selviytymään niistä itse. Jos vaikeuksissa oleva yritys perustaa tytäryhtiön, vaikeuksissa olevaa yritystä ja sen määräysvallassa olevaa tytäryhtiötä pidetään yhtymänä ja niille voidaan myöntää tukea tässä kohdassa esitetyn edellytyksin.

⁽⁴⁾ Määriteltäessä, onko yritys itsenäinen vai osa yhtymää, otetaan huomioon komission asetuksen (EY) N:o 68/2001 liitteessä I (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 20), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 363/2004 (EUVL L 63, 28.2.2004, s. 20), vahvistetut perusteet.

2.2 Pelastamis- ja rakenneuudistustuen määritelmä

14. Pelastamis- ja rakenneuudistustukea käsitellään samoissa suuntaviivoissa, sillä molemmissa tapauksissa on kyse siitä, että viranomaiset joutuvat ratkaisemaan vaikeuksissa olevan yrityksen ongelmia ja että pelastaminen ja rakenneuudistus ovat usein saman toimen kaksi vaihetta, vaikka ne ovat sisällöltään erilaisia.
15. Pelastamistuki on luonteeltaan tilapäistä ja palautettavaa. Sen päätavoitteena on, että vaikeuksissa oleva yritys voi jatkaa toimintaansa rakenneuudistus- tai selvitystilasuunnitelman laatimiseen tarvittavan ajan. Yleisperiaatteena on, että pelastamistuella voidaan tukea tilapäisesti yritystä, jonka huomattavasti heikentynyt rahoitus tilanne heijastuu akuuttina maksuvalmiuskriisinä tai teknisenä maksukyvyttömyytenä. Tällaisen väliaikaisen tuen pitäisi suoda aikaa tarkastella vaikeuksiin johtanutta tilannetta ja kehittää tarkoituksenmukainen suunnitelma vaikeuksien voittamiseksi. Pelastamistuki on lisäksi rajoitettava välttämättömään. Toisin sanoen pelastamistuki tarjoaa vaikeuksissa olevalle yritykselle lyhyen, enintään kuuden kuukauden mittaisen hengähdysajan. Tuen on oltava palautettavaa maksuvalmiustukea, joka myönnetään lainatakuuksina tai lainoina, ja siitä on perittävä korkoa, joka on vähintään yhtä korkea kuin vakaassa taloudellisessa tilanteessa olevilta yrityksiltä lainoista perittävä korko ja ainakin yhtä korkea kuin komission vahvistama viitekorke. Rakenteellisia toimenpiteitä, jotka eivät vaadi välittömiä toimia, kuten valtion peruuttamatonta ja automaattista omistusoosuutta yrityksen omista varoista, ei voida rahoittaa pelastamistuella.
16. Kun rakenneuudistus- tai selvitystilasuunnitelma, johon tukea haettiin, on valmis ja toiminnassa, kaikkea lisätukea pidetään rakenneuudistustukena. Pelastamistukea voidaan myöntää toimenpiteisiin, jotka on toteutettava viipymättä tappioiden välttämiseksi, rakenteelliset toimenpiteet mukaan luettuina (esimerkiksi välitön luopuminen tappiollisesta toiminnasta), edellyttäen, että jäljempänä yksittäisten tukien osalta 3.1 jaksossa ja tukiohjelmien osalta 4.3 jaksossa mainittuja edellytyksiä noudatetaan. Jollei käytetä 3.1.2 jaksossa esitettyä yksinkertaistettua menettelyä, jäsenvaltion on osoitettava, että tällaiset rakenteelliset toimenpiteet on toteutettava viipymättä. Pelastamistukea ei tavallisesti voida myöntää rahoitusrakenne uudistamiseen.
17. Rakenneuudistus on sitä vastoin osa realistista, johdonmukaista ja kauaskantoista suunnitelmaa, jonka tavoitteena on palauttaa yrityksen elinkelpoisuus pitkällä aika-

välillä. Rakenneuudistukseen sisältyy yleensä yksi tai useampi seuraavista seikoista: toiminnan tehokas uudelleenorganisointi ja järjeistäminen, johon tavallisesti kuuluu luopuminen tappiollisesta toiminnasta, sellaisen nykyisen toiminnan rakenteellinen uudistaminen, jonka kilpailukyky voidaan palauttaa, ja mahdollinen toiminnan monipuolistaminen suuntautumalla uuteen tuottavampaan toimintaan. Yritystoiminnan rakenteen uudistamista on yleensä täydennettävä rahoitusrakenne uudistamisella (esimerkiksi pääomapanokset ja velkaantuneisuuden vähentäminen). Näiden suuntaviivojen mukaiset rakenneuudistustoimet eivät voi kuitenkaan rajoittua pelkkään rahoitustukeen, jonka tarkoituksena on korvata aiemmat tappiot puuttumatta tappioiden syntymiseen johtaneisiin syihin.

2.3 Soveltamisala

18. Suuntaviivoja sovelletaan kaikilla toimialoilla hiili⁽¹⁾ ja terästeollisuutta⁽²⁾ lukuun ottamatta, sanotun kuitenkin rajoittamatta vaikeuksissa olevia yrityksiä koskevien alakohtaisten erityissääntöjen⁽³⁾ soveltamista. Suuntaviivoja sovelletaan niiden 79 kohtaa⁽⁴⁾ lukuun ottamatta kalastus- ja vesiviljelyalalla edellyttäen, että kalastus- ja vesiviljelyalan valtioneuvosten tarkastelemista koskevissa suuntaviivoissa⁽⁵⁾ vahvistettuja erityissääntöjä noudatetaan. Suuntaviivojen 5 luvussa on joitakin maataloutta koskevia lisäsääntöjä.

2.4 Soveltuvuus yhteismarkkinoille

19. EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdassa määrätään 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvan tuen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. Jos ei oteta huomioon perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tapauksia, erityisesti luonnonmullistuksista tai muista poikkeuksellisista tapahtumista aiheutuvien vahinkojen korvaamista, joita ei käsitellä tässä yhteydessä, ainoa oikeusperusta tarkasteltaessa vaikeuksissa olevalle yritykselle myönnettävän tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille on 87 artiklan 3 kohdan c alakohta. Mainitun määräyksen perusteella komissiolla on valtuudet hyväksyä tuki "tietyn taloudellisen toiminnan (...) kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla". Tilanne voi olla tällainen etenkin, jos tuki on välttämättömyydestä markkinoiden toiminnan riittämättömyydestä johtuvan epätasapainon korjaamiseksi tai taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden varmistamiseksi.

⁽¹⁾ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1407/2002 3 artikla (EYVL L 205, 2.8.2002, s. 1) sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liitymisasiakirjalla.

⁽²⁾ EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen vaikutuksista kilpailuasuiden käsittelyyn annetun komission tiedonannon 19 kohta (EYVL C 152, 26.6.2002, s. 5). Pelastamis- ja rakenneuudistuksesta sekä sulkemistuesta terästeollisuudelle annetun komission tiedonannon 1 kohta (EYVL C 70, 19.3.2002, s. 21). Alueellisesta tuesta suurille investointihankkeille annettujen mitalaisten puitteiden mukaisesti toteutetut aiheet toimenpiteet (EYVL C 70, 19.3.2002, s. 8).

⁽³⁾ Erityissääntöjä on lentoliikenteen alalla (EYVL C 350, 10.12.1994, s. 5).

⁽⁴⁾ Pk-yrityksille myönnettävästä tuesta, joka ei täytä kyseisen 79 kohdan edellytyksiä, ei kuitenkaan tarvitse tehdä yksittäistä ilmoitusta.

⁽⁵⁾ EYVL C 19, 20.1.2001, s. 7.

20. Koska vaikeuksissa olevan yrityksen koko olemassaolo on vaarassa, sitä ei voida pitää sopivana palvelemaan muita poliittisia tavoitteita ennen kuin sen elinkelpoisuus on varmistettu. Sen vuoksi komissio katsoo, että tuki vaikeuksissa oleville yrityksille voi edistää taloudellisen toiminnan kehitystä vaikuttamatta kaupankäyntiin yhteisön edun kanssa ristiriitaisella tavalla ainoastaan, jos näissä suuntaviivoissa vahvistetut edellytykset täyttyvät. Jos pelastamis- tai rakenneuudistustukea saavat yritykset sijaitsevat tukialueilla, komissio ottaa 55 ja 56 kohdassa esitetyn mukaisesti huomioon 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitetut alueelliset näkökohdat.

21. Komissio kiinnittää erityisesti huomiota tarpeeseen estää näiden suuntaviivojen käyttö voimassa olevien puitteiden ja suuntaviivojen periaatteiden kiertämiseen.

22. Muutokset tukea saavan yrityksen omistusjärjestelyissä eivät vaikuta pelastamis- tai rakenneuudistustuen arviointiin.

2.5 Aiemman sääntöjenvastaisen tuen saajat

23. Jos vaikeuksissa olevalle yritykselle on aiemmin myönnetty sääntöjenvastaista tukea, jonka osalta komissio on tehnyt kielteisen päätöksen ja antanut takaisinperimismääräyksen, ja tällaista Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohteisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999⁽¹⁾ 14 artiklan mukaista takaisinperimistä ei ole toteutettu, kyseiselle yritykselle myönnettävää pelastamis- ja rakenneuudistustukea arvioitaessa otetaan huomioon vanhan tuen ja uuden tuen yhteisvaikutus ja se, että vanhaa tukea ei ole maksettu takaisin⁽²⁾.

3. KOMISSIOLE ERIKSEEN ILMOITETUN PELASTAMIS- JA/TAI RAKENNEUUDISTUSTUEN YLEISET HYVÄKSYMIS- EDELLYTYKSET

24. Tämä luku koskee ainoastaan komissiolle erikseen ilmoitettavia tukitoimenpiteitä. Komissio voi tietyin edellytyksin hyväksyä myös pelastamiseen tai rakenneuudistukseen tarkoitettun tukiohjelman. Tukiohjelmien hyväksymisedellytykset esitetään 4 luvussa.

3.1 Pelastamistuki

3.1.1 Edellytykset

25. Komissio voi hyväksyä 15 kohdassa määritellyn pelastamistuen seuraavin edellytyksin:

a) Tuen on oltava maksuvalmiustukea, joka myönnetään lainatakauksina tai lainoina⁽³⁾. Kummassakin tapauksessa lainasta on perittävä korkoa, joka on vähintään yhtä korkea kuin vakaassa taloudellisessa tilanteessa olevilta yrityksiltä lainoista perittävä korko ja ainakin yhtä korkea kuin komission vahvistama viitekorko. Laina on maksettava takaisin ja takauksen voimassaolon on päätyttävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun ensimmäinen lainaerä on siirretty yritykselle.

b) Tukea on voitava perustella vakavilla sosiaalisilla syillä, eikä sillä saa olla huomattavia kielteisiä heijastusvaikutuksia muihin jäsenvaltioihin.

c) Ilmoitukseen on liitettävä asianomaisen jäsenvaltion sitoumus toimittaa komissiolle kuuden kuukauden kuluessa pelastamistuen hyväksymisestä rakenneuudistus- tai selvitystilasuunnitelma tai todisteet siitä, että laina on maksettu kokonaisuudessaan takaisin ja/tai takaus on päättynyt; ilmoittamattoman tuen tapauksessa jäsenvaltion on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa pelastamistuen ensimmäisestä täytäntöönpanosta rakenneuudistus- tai selvityssuunnitelma tai todisteet siitä, että laina on maksettu kokonaisuudessaan takaisin ja/tai takaus on päättynyt.

d) Tuen on rajoitettava määrään, joka tarvitaan yrityksen toimintakyvyn säilyttämiseksi tuen hyväksymisajan. Tällaiseen määrään voi sisältyä 16 kohdan mukaista kiireellisiin rakenteellisiin toimenpiteisiin maksettavaa tukea. Tarvittavan määrän olisi perustuttava tappioista johtuviin yrityksen maksuvalmiustarpeisiin. Määriteltävässä kyseistä määrää huomioon on otettava liitteessä esitetyn laskutoimituksen tulos. Tämän laskutoimituksen tuloksen mahdollisesti ylittävälle pelastamistuelle on esitettävä asianmukainen selitys.

e) Tuen on täytettävä 3.3 jaksossa esitetty edellytys (tuen ainutkertaisuus).

⁽¹⁾ EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

⁽²⁾ Asia C-355/95 P, Textilwerke Degendorf v. komissio (Kok. 1997, I-2549).

⁽³⁾ Tästä säännöstä voidaan poiketa pankkialalla myönnetyn pelastamistuen osalta, jotta kyseessä oleva luottolaitos voisi jatkaa tilapäisesti pankkitoiminnan harjoittamista toiminnan vakauden valvontaa koskevan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/12/EY, EYVL L 126, 26.5.2000, s. 1). Muina kuin lainatakauksina tai lainoina myönnettävän, a alakohdassa vahvistetut edellytykset täyttävän tuen olisi joka tapauksessa oltava pelastamistuen yleisperiaatteiden mukaista, eikä se voi sisältää pankin omiin varoihin liittyviä rakenteellisia rahoitus-toimenpiteitä. Muina kuin lainatakauksina tai lainoina myönnettävä, a alakohdassa vahvistetut edellytykset täyttävä tuki otetaan huomioon arvioitaessa rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyviä mahdollisia vastasuoritteita 38—42 kohdan mukaisesti.

26. Jos jäsenvaltio on toimittanut rakenneuudistussuunnitelman kuuden kuukauden kuluessa tuen hyväksymispäivästä tai, jos kyseessä on ilmoittamaton tuki, kyseisen toimenpiteen täytäntöönpanosta, lainan takaisinmaksun tai takauksen voimassaolon päättymisen määräaika pidennetään, kunnes komissio tekee suunnitelmasta päätöksen, ellei komissio päättä, että määräajan pidentäminen ei ole perusteltua.
27. Rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 659/1999 23 artiklan soveltamista ja mahdollisuutta saattaa asia perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi komissio aloittaa perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn, jos jäsenvaltio ei toimita:
- uskottavaa ja perusteltua rakenneuudistus- tai selvitystilasuunnitelmaa; tai
 - todisteita siitä, että laina on maksettu kokonaisuudessaan takaisin ja/tai että takaus on päättynyt ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä.
28. Komissio voi joka tapauksessa päättää aloittaa tällaisen menettelyn, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 659/1999 23 artiklan soveltamista ja mahdollisuutta saattaa asia yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, jos se katsoo, että lainaa tai takausta on käytetty väärin tai että kuuden kuukauden määräajan jälkeen ei enää ole perusteita olla maksamatta tukea takaisin.
29. Pelastamistuen hyväksyminen ei välttämättä tarkoita, että myös rakenneuudistussuunnitelman mukainen tuki hyväksyttäisiin, sillä tällaista tukea arvioidaan sen omista lähtökohdista.

3.1.2 Yksinkertaistettu menettely

30. Komissio pyrkii mahdollisuuksien mukaan tekemään päätöksen pelastamistuesta kuukauden kuluessa, jos tuki täyttää kaikki 3.1.1 jaksossa esitetyt edellytykset ja seuraavat vaatimukset:
- asianomainen yritys täyttää vähintään yhden kolmesta 10 kohdassa esitetystä perusteesta;
 - pelastamistuki rajoittuu määrään, joka saadaan liitteessä esitetyn laskutoimituksen tuloksena eikä ylitä 10:tä miljoonaa euroa.

3.2 Rakenneuudistustuki

3.2.1 Peruseriaate

31. Rakenneuudistustuki aiheuttaa erityisiä kilpailuongelmia, sillä se voi siirtää osan rakenteelliseen sopeuttamiseen liittyvistä rasitteista sekä sosiaalisista ja taloudellisista ongel-

mista muille tuottajille, jotka eivät saa tukea, sekä muille jäsenvaltioille. Yleisenä periaatteena olisi sen vuoksi oltava, että rakenneuudistustuki hyväksytään vain, kun voidaan osoittaa, ettei sen myöntäminen ole yhteisön edun vastaista. Tämä on mahdollista vain silloin kun tuki täyttää tiukat perusteet ja kun mahdolliset kilpailua vääristävät vaikutukset tasapainottuvat yrityksen toiminnan jatkumisen tuomilla eduilla (jos esimerkiksi todetaan, että yrityksen konkurssista johtuvien irtisanomisten nettomääräiset vaikutukset yhdessä tavarantoimittajille aiheutuvien vaikutusten kanssa aiheuttaisivat työllisyysongelmia, tai poikkeuksellisesti jos yrityksen toiminnan lopettaminen johtaisi monopoli- tai oligopolitilanteeseen) ja periaatteessa riittävillä vastasuoritteilla kilpailijoiden hyväksi.

3.2.2 Edellytykset tuen hyväksymiselle

32. Jollei tukialueita, pk-yrityksiä ja maataloutta koskevista erityissäännöksistä muuta johdu (ks. 55, 56, 57 ja 59 kohta sekä 5 luku), komissio hyväksyy tuen vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

Yrityksen tukikelpoisuus

33. Yritystä on voitava pitää näissä suuntaviivoissa tarkoitettuna vaikeuksissa olevana yrityksenä (ks. 9—13 kohta).

Pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen

34. Tuen myöntämisen edellytyksenä on oltava rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpano. Rakenneuudistussuunnitelman on yksittäisten tukien osalta oltava kaikissa tapauksissa komission vahvistamia; 3.2.5 jakson mukaisesti tämä ei koske pk-yrityksiä.
35. Rakenneuudistussuunnitelman toteuttamisajan on oltava mahdollisimman lyhyt, ja suunnitelman on mahdollistettava yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen kohtuullisessa ajassa yrityksen tulevia toimintaedellytyksiä koskevien realististen oletusten perusteella. Rakenneuudistustukeen on siis yhdistettävä toteuttamiskelpoinen rakenneuudistussuunnitelma, jonka täytäntöönpanoon kyseinen jäsenvaltio sitoutuu. Tämä suunnitelma, joka sisältää kaikki tarpeelliset tiedot, kuten selvityksen markkinoista, on esitettävä komissiolle. Elinkelpoisuuden paranemisen on perustuttava pääasiassa rakenneuudistussuunnitelman sisältämiin yrityksen sisäisiin toimenpiteisiin. Se voi perustua hintojen tai kysynnän muutosten kaltaisiin ulkoisiin seikkoihin, joihin yritys ei voi itse paljoa vaikuttaa, vain siinä tapauksessa, että markkinoiden kehittymisestä esitetyt arviot ovat yleisesti hyväksytyjä. Rakenneuudistus edellyttää luopumista sellaisesta toiminnasta, joka olisi rakenneuudistuksesta huolimatta edelleen tappiollista.

36. Rakenneuudistussuunnitelmassa on kuvailtava erityisesti yrityksen vaikeuksiin johtaneet olosuhteet. Tämä antaa mahdollisuuden arvioida, ovatko ehdotetut toimenpiteet sopivia. Suunnitelmassa on otettava huomioon muun muassa kysynnän ja tarjonnan nykytilanne ja ennakoitu kehitys merkityksellisillä tuotemarkkinoilla erilaisten hahmotelmien avulla, jotka perustuvat optimistisiin, pessimistisiin ja niiden väliltä oleviin oletuksiin, sekä yrityksen erityiset vahvuudet ja heikkoudet. Rakenneuudistussuunnitelman on mahdollistettava yrityksen rakenteen uudistaminen, jonka avulla pitkän aikavälin elinkelpoisuus ja mahdollisuus selviytyä itsenäisesti palautuvat.
37. Rakenneuudistussuunnitelmassa on esitettävä yrityksen muuttamista siten, että se voi rakenneuudistuksen jälkeen vastata itse kaikista kustannuksistaan, omaisuuserien arvon alentuminen ja rahoituskulut mukaan luettuina. Rakenneuudistuksen läpikäyneen yrityksen oman pääoman tuoton on oltava riittävän korkea, jotta se voi kilpailla omin voimin. Jos yrityksen vaikeudet johtuvat sen omistajaohjausjärjestelmän puutteista, järjestelmää on muutettava asianmukaisella tavalla.

Kohtuuttomien kilpailua vääristävien vaikutusten välttäminen

38. Jotta kaupankäynnin edellytyksiä haittaavat vaikutukset olisivat mahdollisimman vähäiset, on toteutettava vastasuoritteita niin, että tavoitellut myönteiset vaikutukset ovat kielteisiä suuremmat. Muutoin tuen katsotaan olevan ristiriidassa yhteisen edun kanssa ja sen vuoksi soveltu-maton yhteismarkkinoille. Komissio ottaa pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamisen huomioon määrittäes-sään, ovatko vastasuoritteet riittäviä.
39. Vastasuoritteisiin voi kuulua omaisuuserien myynti, kapasiteetin tai markkinaläsnäolon supistukset ja kyseisille markkinoille pääsyn esteiden vähentäminen. Arvioides-saan, ovatko vastasuoritteet asianmukaisia, komissio ottaa huomioon markkinarakenteen ja kilpailuedellytykset varmistaakseen, etteivät tällaiset toimenpiteet heikennä markkinarakennetta esimerkiksi vaikuttamalla välillisesti monopolin tai erittäin oligopolistisen tilanteen syntymi-seen. Jos jäsenvaltio pystyy osoittamaan, että tällainen tilanne muodostuisi, vastasuoritteet olisi järjestettävä niin, ettei tällaista tilannetta synny.
40. Toimenpiteet on suhteutettava tuesta aiheutuviin kilpailua vääristäviin vaikutuksiin ja etenkin yrityksen kokoon⁽¹⁾ ja suhteelliseen painoarvoon merkityksellisillä markkinoilla. Toimenpiteitä olisi toteutettava etenkin markkinoilla, joilla yrityksellä on rakenneuudistuksen jälkeen huomata-

tava markkina-asema. Toiminnan supistamisen laajuus on määriteltävä tapauskohtaisesti. Komissio arvioi rakenneuudistussuunnitelmaan liitetyn markkinaselvityksen perusteella ja mahdollisten muiden käytettävissään olevien tietojen, myös asianomaisilta osapuolilta saatujen tietojen perusteella, kuinka laajoja toimenpiteitä tarvitaan. Supistamisen on oltava olennainen osa rakenneuudistus-suunnitelman mukaista rakenneuudistusta. Tätä periaa-tetta sovelletaan siitä riippumatta, luovutaanko omaisuus-eristä ennen valtiontuen myöntämistä vai sen jälkeen, kunhan on kyse samasta rakenneuudistuksesta. Velvoiteiden poistamista kirjanpidosta ja tappiollisen toiminnan lopettamista, jotka olisivat joka tapauksessa tarpeen elin-kelpoisuuden palauttamiseksi, ei pidetä kapasiteetin tai markkinaläsnäolon supistamisena vastasuoritteita arvioi-taessa. Tällaisissa arvioinneissa otetaan huomioon aikai-semmin mahdollisesti myönnetty pelastamistuki.

41. Tätä edellytystä ei kuitenkaan tavallisesti sovelleta pienyri-tyksiin, jollei alakohtaisissa valtiontukisäännöissä toisin vahvisteta tai jollei tuensaaja toimi pitkäaikaisesta ylikapasiteetista kärsivillä markkinoilla, koska voidaan olettaa, ettei pienyrityksille myönnettävä tapauskohtainen tuki tavallisesti vääristä kilpailua yhteisen edun kanssa ristirii-taisella tavalla.

42. Jos tuensaaja toimii pitkään rakenteellisesta ylikapasiteetista kärsineillä markkinoilla, sellaisina kuin ne määritel-lään monialaisissa puitteissa alueellisesta tuesta suurille investointihankkeille⁽²⁾, yrityksen kapasiteettia tai markkinaläsnäoloa saatetaan joutua supistamaan jopa 100 prosenttia⁽³⁾.

Tuen rajaaminen välttämättömään — tuensaajan todellinen rahoitus-osuus, johon ei sisälly tukea

43. Tukimäärä ja -intensiteetti on rajattava määrään, joka on ehdottomasti välttämätön rakenneuudistuksen toteuttami-seksi ottaen huomioon yrityksen, sen osakkaiden tai yhtymän, johon yritys kuuluu, käytettävissä olevat varat. Tässä arvioinnissa otetaan huomioon aikaisemmin mahdollisesti myönnetty pelastamistuki. Tuensaajien on osallistuttava rakenneuudistussuunnitelmaan merkittävällä määrällä omia varojaan, myös myymällä omaisuuseriä, jotka eivät ole välttämättömiä yrityksen elinkelpoisuuden kannalta, tai markkinaehtoisella ulkoisella rahoituksella. Tällainen rahoitusosuus on merkki markkinoiden uskosta elinkelpoisuuden palautumiseen. Rahoitusosuuden on oltava todellinen ja mahdollisimman suuri, eikä siihen voida laskea arvioitua tulevia voittoja, kuten kassavarvoja.

⁽²⁾ EYVL C 70, 19.3.2002, s. 8.

⁽³⁾ Tällaisissa tapauksissa komissio hyväksyy ainoastaan rakenneuudis-tuksesta aiheutuvien sosiaalisten ongelmien lieventämiseen tarkoi-tetun tuen 3.2.6 jakson mukaisesti sekä ympäristötuen saastuneiden alueiden, jotka muutoin saatettaisiin jättää käytöstä pois, puhdistami-seksi.

⁽¹⁾ Komissio voi ottaa huomioon, onko kyseessä keskisuuri vai suuri yritys.

44. Yleensä komissio pitää seuraavia rakenneuudistuksen rahoitusosuuksia ⁽¹⁾ sopivina: pienyritykset vähintään 25 prosenttia, keski- ja suuret yritykset vähintään 40 prosenttia ja suuret yritykset vähintään 50 prosenttia. Jos jäsenvaltio osoittaa poikkeusolojen ja erityisten vaikeuksien olemassaolon, komissio voi hyväksyä alhaisemman rahoitusosuuden.
45. Kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi on vältettävä sen muotoisen tai niin suuren tuen myöntämistä, että yritys saisi liiallisia rahavaroja, joita se voisi käyttää aggressiiviseen markkinoita vääristävään toimintaan, joka ei liity rakenneuudistukseen. Tästä syystä komissio tutkii yrityksen velkojen määrän rakenneuudistuksen jälkeen, myös mahdollisesti veloille myönnettyjen lykkäysten tai niiden alentamisen jälkeen. Se ottaa erityisesti huomioon yritystoiminnan jatkamismahdollisuudet maksukyvyttömyydestä johtuvan, kansallisen lainsäädännön mukaisen yleistäytäntöönpanomenettelyn jälkeen ⁽²⁾. Tukea ei myöskään saa käyttää rahoittamaan uusia investointeja, jotka eivät ole tarpeen elinkelpoisuuden palauttamiseksi.

Tuen hyväksymiselle asetettavat erityisedellytykset

46. Edellä 38—42 kohdassa kuvailtujen vastasuoritteiden lisäksi komissio voi määrätä tarpeelliseksi katsomiaan edellytyksiä ja velvoitteita, joilla voidaan estää kilpailun vääristyminen yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, jos kyseinen jäsenvaltio ei ole sitoutunut toteuttamaan tällaisia toimenpiteitä. Kyseessä oleva jäsenvaltio voidaan velvoittaa:
- toteuttamaan itse tiettyjä toimenpiteitä (esimerkiksi avaamaan tietyt yrityksen toimintaan suoraan tai epäsuorasti liittyvät markkinat muille yhteisön toimijoille yhteisön lainsäädäntöä noudattaen);
 - määräämään tiettyjä velvoitteita tuensaajayritykselle;
 - olemaan myöntämättä tuensaajayritykselle muunlaista tukea rakenneuudistusaikana.

Rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpano kokonaisuudessaan ja asetettujen edellytysten noudattaminen

47. Yrityksen on toteutettava komission hyväksymä rakenneuudistussuunnitelma kokonaisuudessaan ja noudatettava kaikkia muita tuen hyväksymistä koskevassa komission päätöksessä asetettuja velvoitteita. Komissio katsoo suunnitelman tai muiden velvoitteiden noudattamatta jättämisen tuen väärinkäytöksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 659/1999 23 artiklan sovelta-

mista ja mahdollisuutta saattaa asia yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

48. Useita vuosia kestävien ja huomattavia tukimääriä sisältävien rakenneuudistustoimien kohdalla komissio voi vaatia, että rakenneuudistustuki jaetaan useampaan erään. Komissio voi asettaa tukierien maksuedellytykseksi, että
- ennen kunkin erän maksamista on varmistettava rakenneuudistussuunnitelman jokaisen vaiheen asianmukainen edistyminen suunnitellun aikataulun mukaan; tai että
 - ii) komissio hyväksyy jokaisen erän maksun ennakolta varmistuttuaan ensin suunnitelman asianmukaisesta täytäntöönpanosta.

Valvonta ja vuosikertomus

49. Komission on voitava varmistua rakenneuudistussuunnitelman moitteettomasta edistymisestä jäsenvaltion sille säännöllisesti toimittamien yksityiskohtaisten kertomusten avulla.
50. Suurille yrityksille myönnetyn tuen osalta ensimmäinen kertomus on yleensä toimitettava komissiolle viimeistään kuuden kuukauden kuluttua tuen hyväksymisestä. Tämän jälkeen komissiolle on toimitettava kertomus vähintään kerran vuodessa tiettyyn määräaikaan mennessä niin kauan kuin rakenneuudistussuunnitelman tavoitteita ei katsota saavutetuiksi. Vuosikertomuksiin on sisällyttävä kaikki ne tiedot, joita komissio tarvitsee voidakseen valvoa rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpanoa, tuen maksatusaikataulua ja yrityksen taloudellista tilannetta sekä hyväksymispäätöksessä vahvistettujen edellytysten ja velvoitteiden noudattamista. Kertomuksiin on sisällyttävä erityisesti kaikki tiedot, jotka koskevat yritykselle rakenneuudistusaikana myönnettyjä tukia riippumatta siitä, mihin tarkoitukseen tuki on myönnetty taikka onko kyse yksittäisestä tuesta vai jostakin tukiohjelmasta myönnetystä tuesta (ks. 68—71 kohta). Jos komissio katsoo tarvitsevänsä viipymättä vahvistuksen tietyistä olennaisista tiedoista, esimerkiksi sulkemisista tai kapasiteetin supistamisesta, se voi vaatia kertomusten antamista useammin.
51. Pk-yrityksille myönnetyn tuen osalta riittää yleensä, että jäljennös tuensaajayrityksen tuloslaskelmasta ja taseesta toimitetaan komissiolle kerran vuodessa, jollei hyväksymispäätöksessä ole asetettu tiukempia edellytyksiä.

⁽¹⁾ Ks. 7 kohta. Tähän vähimmäisosuuteen ei saa sisältyä tukea. Näin ei ole esimerkiksi silloin, kun lainaan liittyy korkotukea tai tukea sisältyviä valtiontakauksia.

⁽²⁾ Ks. 10 kohdan c alakohta.

3.2.3 Rakennemuudistussuunnitelman muuttaminen

52. Jos rakennemuudistustuen myöntäminen on hyväksytty, kyseinen jäsenvaltio voi rakennemuudistusaikana pyytää komissiota hyväksymään muutoksia rakennemuudistussuunnitelmaan ja tukimäärään. Komissio voi hyväksyä tällaiset muutokset seuraavien edellytysten täytyessä:
- myös tarkistetun suunnitelman on palautettava elinkel-
poisuus kohtuullisessa ajassa;
 - jos tukimäärää korotetaan, edellyttävien vastasuorit-
teiden on oltava merkittävämpiä kuin alkuperäiset;
 - jos ehdotetut vastasuoritteet ovat alkuperäisiä vähäi-
sempiä, tukimäärää on vastaavasti pienennettävä;
 - vastasuoritteet voidaan panna täytäntöön uuden aika-
taulun mukaan alkuperäistä myöhemmin vain yrityk-
sestä tai jäsenvaltiosta riippumattomien syiden perus-
teella; muussa tapauksessa tukimäärää on vastaavasti
pienennettävä.
53. Jos komission asettamia edellytyksiä tai jäsenvaltion
antamia sitoumuksia lievennetään, tukimäärää on vastaa-
vasti pienennettävä taikka asetettava lisäedellytyksiä.
54. Jos jäsenvaltio muuttaa hyväksyttyä rakennemuudistussuun-
nitelmaa ilmoittamatta tästä asianmukaisesti komissiolle,
komissio aloittaa perustamissopimuksen 88 artiklan
2 kohdan menettelyn, kuten asetuksen (EY) N:o
659/1999 16 artiklassa säädetään (tuen väärinkäyttö),
sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 659/
1999 23 artiklan soveltamista ja mahdollisuutta saattaa
asia yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi perustamis-
sopimuksen 88 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan
mukaisesti.

3.2.4 Tukialueilla myönnettävät rakennemuudistus- tuet

55. Taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus on perusta-
missopimuksen 158 artiklan mukaisesti yksi yhteisön
ensisijaisista tavoitteista. Muiden alojen politiikan on
perustamissopimuksen 159 artiklan mukaisesti ⁽¹⁾ osallis-
tuttava tämän tavoitteen toteuttamiseen. Komission on
siis otettava huomioon aluekehitystarpeet arvioidessaan
tukialueilla myönnettävää rakennemuudistustukea. Vaikeuk-
sissa olevan yrityksen sijainti tukialueella ei kuitenkaan

ole riittävä peruste rakennemuudistustuen hyväksymiseksi.
Aluetta ei keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä auta yritysten
keinotekoinen tukeminen. Lisäksi on alueiden etujen
mukaista, että ne aluekehityksen edistämiseksi käyttävät
varojaan niin, että elinkelpoista ja kestävää toimintaa
voidaan kehittää mahdollisimman nopeasti. Kilpailun
vääristymät on pyrittävä pitämään mahdollisimman
vähäisinä myös silloin, kun tukia myönnetään tukialueilla
toimiville yrityksille. Tässä yhteydessä on kiinnitettävä
huomiota myös mahdollisiin haitallisiin heijastusvaiku-
tuksiin, joita kyseisellä alueella ja muilla tukialueilla voi
olla.

56. Edellä 32—54 kohdassa lueteltuja perusteita sovelletaan
siis myös tukialueilla, vaikka aluekehityksen tarpeet
otetaankin huomioon. Tuen hyväksymisedellytykset
voivat kuitenkin olla asetettavien vastasuoritteiden ja
tuensaajan rahoitusosuuden osalta joustavampia tuki-
alueilla, jollei alakohtaisissa valtioneuvoston päätöksissä säädetä
toisin. Jos kapasiteetin tai markkinaläsnäolon supista-
minen vaikuttaa tarkoituksenmukaisimmalta toimenpi-
teeltä kilpailun kohtuuttomien vääristymien välttämiseksi,
tukialueilla vaaditaan vähäisempää kapasiteetin supista-
mista kuin muilla alueilla, jos aluekehitystarpeet tekevät
tämän perustelluksi. Jäsenvaltioiden on perusteltava
tällaiset tapaukset, ja niissä erotellaan toisistaan perusta-
missopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan
mukaista aluetukea saavat alueet ja 87 artiklan 3 kohdan
c alakohdan määräysten soveltamisalaan kuuluvat alueet,
jotta ensin mainituilla alueilla esiintyvät vakavammat
alueelliset ongelmat voidaan ottaa huomioon.

3.2.5 Tuki pk-yritysten rakennemuudistukseen

57. Pienyrityksille ⁽²⁾ myönnettävät tuet muuttavat yleensä
kaupankäynnin edellytyksiä vähemmän kuin keski suurille
ja suurille yrityksille myönnettävät tuet. Sama koskee
myös rakennemuudistustukea, joten 32—54 kohdassa
vahvistettuja edellytyksiä sovelletaan väljemmin:

- Rakennemuudistustuen myöntäminen pienyrityksille ei
yleensä edellytä vastasuoritteita (ks. 41 kohta), jollei
alakohtaisissa valtioneuvoston päätöksissä toisin säädetä.
- Kertomusten sisällölle ei aseteta yhtä tiukkoja vaati-
muksia (ks. 49, 50 ja 51 kohta).

⁽¹⁾ EY:n perustamissopimuksen 159 artiklassa määrätään, että "yhteisön
politiikan ja toiminnan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa sekä
sisämarkkinoiden toteuttamisessa otetaan huomioon 158 artiklassa
tarkoitettavat tavoitteet ja osallistutaan niiden toteuttamiseen".

⁽²⁾ Määritelty komission suosituksessa 2003/361/EY (EUVL L 124,
20.5.2003, s. 36). Joulukuun 31 päivään 2004 sovelletaan määri-
telmää, joka esitetään komission suosituksessa 96/280/EY
(EYVL L 107, 30.4.1996, s. 4).

58. Tuen ainutkertaisuuden periaatetta (3.3 jakso) sovelletaan kuitenkin sellaisenaan myös pk-yrityksiin.
59. Pk-yritysten rakenneuudistussuunnitelmaa ei tarvitse esittää komission hyväksyttäväksi. Suunnitelman on kuitenkin oltava 35, 36 ja 37 kohdassa esitettyjen vaatimusten mukainen ja kyseisen jäsenvaltion hyväksymä. Lisäksi siitä on ilmoitettava komissiolle. Tuen myöntämisen ehtona on oltava, että rakenneuudistussuunnitelma toteutetaan kokonaisuudessaan. Jäsenvaltion velvollisuus on tarkastaa näiden edellytysten täyttyminen.

3.2.6 Rakenneuudistuksen sosiaalikuluihin myönnettävä tuki

60. Rakenneuudistussuunnitelmaan sisältyy tavallisesti tapiollisen toiminnan supistaminen tai siitä luopuminen. Tällaiset supistukset ovat usein tarpeen toiminnan järjeistämiseksi ja tehostamiseksi, ja ne ovat täysin erillisiä kapasiteetin supistamisesta, joka on mahdollisesti edellytyksenä tuen myöntämiselle. Olipa näiden toimenpiteiden lähtökohta mikä tahansa, ne johtavat yleensä yrityksen henkilöstön vähentämiseen.
61. Jäsenvaltioiden työläinsäädäntöön voi sisältyä yleisiä sosiaaliturvajärjestelmiä, joiden mukaan irtisanomiskorvaukset ja varhaiseläkkeet maksetaan suoraan irtisanotuille työntekijöille. Tällaisia järjestelmiä ei pidetä perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaa kuuluvana valtiontukena.
62. Työntekijöille maksettavien irtisanomiskorvausten ja varhaiseläkkeiden lisäksi valtion on yleisten sosiaaliturvajärjestelmien mukaan yleensä maksettava kustannukset, jotka aiheutuvat yritykselle irtisanotuille työntekijöille lakisääteisten tai sopimusvelvoitteiden lisäksi maksettavista etuuksista. Kun tällaisia järjestelmiä sovelletaan yleisesti ilman alakohtaisia rajoituksia kaikkiin asetetut edellytykset täyttyviin työntekijöihin ja kun etuudet myönnetään automaattisesti, niihin ei katsota sisältyvän perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea rakenneuudistusta toteuttaville yrityksille. Jos järjestelmiä kuitenkin käytetään rakenneuudistuksen edistämiseen tietyillä toimialoilla, niiden voidaan valikoivuutensa takia katsoa sisältävän tukea ⁽¹⁾.
63. Irtisanomiskorvausten ja/tai varhaiseläkkeiden maksaminen, joka kuuluu yrityksen velvoitteisiin työläinsä-

dännön tai ammattiliittojen kanssa tehtyjen työehtosopimusten perusteella, on osa yrityksen omista varoista maksettavia tavanomaisia kustannuksia. Näin ollen valtion mahdollista rahoitusta näiden kustannusten kattamiseen on pidettävä tukena riippumatta siitä, annetaanko se suoraan yrityksille vai ohjataanko se työntekijöille valtion virastojen kautta.

64. Komissio ei lähtökohtaisesti vastusta tällaista vaikeuksissa oleville yrityksille myönnettävää tukea, sillä siitä saatava taloudellinen hyöty kohdistuu myös muihin kuin tuensaajayritykseen, helpottaa rakennemuutosta ja lieventää sosiaalisia ongelmia.
65. Irtisanomiskorvausten ja varhaiseläkkeiden lisäksi rakenneuudistustuilla voidaan joidenkin rakenneuudistusten yhteydessä rahoittaa myös toimenpiteitä, jotka liittyvät koulutukseen, neuvontaan, työnhakua helpottavaan käytännön apuun, uudelleensijoittautumiseen ja ammatilliseen koulutukseen sekä uusia yrityksiä perustavien työntekijöiden avustamiseen. Komission johdonmukaisena periaatteena on suhtautua myönteisesti tällaiseen vaikeuksissa oleville yrityksille myönnettävään tukeen.
66. Rakenneuudistussuunnitelmassa on osoitettava selkeästi 62—65 kohdassa kuvailtuihin tarkoituksiin myönnettävät tuet. Pelkästään irtisanotun henkilökunnan eduksi tarkoitettuja sosiaalisia tukitoimenpiteitä ei nimittäin oteta huomioon määritettäessä 38—42 kohdassa tarkoitettujen vastasuoritteiden laajuutta.
67. Komissio pyrkii yhteisen edun vuoksi rakenneuudistussuunnitelman yhteydessä rajoittamaan mahdollisimman paljon rakenneuudistuksen sosiaalisia vaikutuksia muissa jäsenvaltioissa kuin tukea myöntävässä.
- 3.2.7 Kaikesta tuensaajayritykselle rakenneuudistusaikana myönnettävästä tuesta on ilmoitettava komissiolle

⁽¹⁾ Asiassa C-241/94, Ranska v. komissio (Kimberly Clark Sopalin), Kok. 1996, s. I-4551, tuomiossa yhteisöjen tuomioistuinin totesi, että Ranskan kansallisesta työllisyysrahastosta (Fonds national de l'emploi) harkinnanvaraisesti myönnetty tuki saattoi asettaa eräät yritykset muita yrityksiä edullisempaan asemaan ja täyttää näin ollen perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle tuelle asetetut edellytykset. (Tuomiossa ei kuitenkaan asetettu kyseenalaiseksi komission päätelmiä, joissa tämä tuki katsottiin yhteismarkkinoille soveltuvaksi.)

68. Kun suuren tai keskisuuren yrityksen saamaa rakenneuudistustukea arvioidaan näiden suuntaviivojen perusteella, muun tuen myöntäminen rakenneuudistusaikana vaikuttaa komission arviointiin tarvittavien vastasuoritteiden laajuudesta, vaikka kyseinen muu tuki myönnettäisiin jo hyväksytyistä ohjelmista.

69. Suurelle tai keskisuurelle yritykselle myönnettävää rakenneuudistustukea koskevassa ilmoituksessa on mainittava kaikenmuotoiset muut tuet, joita tuensaajayritykselle aiotaan myöntää rakenneuudistusaikana, jollei tuki kuulu vähämerkityksistä tukea koskevan säännön tai jonkin poikkeusasetuksen soveltamisalaan. Komissio ottaa tuet huomioon rakenneuudistustukea arvioidessaan.
70. Kustakin suurelle tai keskisuurelle yritykselle rakenneuudistusaikana myönnetystä tuesta, myös hyväksytyin ohjelman mukaisesti myönnetystä tuesta, on ilmoitettava komissiolle erikseen, jos komissio ei ollut tietoinen tuesta tehdessään päätöksen rakenneuudistustuesta.
71. Komissio varmistaa, että näiden suuntaviivojen vaatimuksia ei kierretä myöntämällä tukia hyväksytyjen ohjelmien nojalla.

3.3 Tuen ainutkertaisuuden periaate

72. Pelastamistuki on ainutkertainen toimenpide, jolla pyritään jatkamaan yrityksen toimintaa tietyn rajallisen ajan, jonka kuluessa voidaan arvioida yrityksen tulevaisuuden näkymiä. Toistuvasti myönnettäviä pelastamistukia, joilla pyritään säilyttämään vallitseva tilanne, viivästyttämään väistämätöntä kehitystä ja siirtämään sillä välin taloudelliset ja sosiaaliset ongelmat muille, paremmassa asemassa oleville tuottajille tai muille jäsenvaltioille, ei tule hyväksyä. Näin ollen pelastamistukea voidaan myöntää vain kerran (ainutkertaisuuden periaate). Tämän periaatteen mukaisesti rakenneuudistustukea voidaan myöntää vain kerran, jottei yrityksiä tuettaisi epäterveesti tilanteissa, joista ne pystyvät selviytymään ainoastaan toistuvan valtiontuen avulla. Jos pelastamistukea myönnetään yritykselle, joka on jo saanut rakenneuudistustukea, voidaan katsoa, että tuensaajan vaikeudet ovat luonteeltaan toistuvia ja että toistuvat valtion toimenpiteet aiheuttavat kilpailun vääristymistä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Tällaisia toistuvia valtion toimenpiteitä ei pitäisi hyväksyä.
73. Ilmoittaessaan komissiolle pelastamis- tai rakenneuudistustukea koskevasta hankkeesta jäsenvaltion on mainittava, onko yritykselle jo myönnetty kyseisiä tukia, mukaan luettuina tuet, jotka on myönnetty ennen näiden suuntaviivojen soveltamispäivää tai joista ei ole ilmoitettu (¹). Jos tukia on myönnetty ja pelastamistuen myöntämisestä, rakenneuudistusvaiheen päättymisestä tai rakenneuudistussuunnitelman toteuttamisen keskeyttämisestä (riippuen siitä, mikä näistä on tapahtunut viimeksi)

on kulunut vähemmän kuin 10 vuotta, komissio ei hyväksy uutta pelastamis- tai rakenneuudistustukea. Poikkeukset tähän sääntöön ovat sallittuja seuraavissa tapauksissa:

- a) rakenneuudistustukea myönnetään pelastamistuen myöntämisen jälkeen osana yksittäistä rakenneuudistustoimea;
- b) pelastamistukea on myönnetty 3.1.1 jaksossa esitettyjen edellytysten mukaisesti eikä tätä seuraa valtion tukema rakenneuudistus, jos:
- i) yrityksen voitiin kohtuudella olettaa pelastamistuen myöntämisen seurauksena olevan pitkällä aikavälillä elinkelvoinen ja
- ii) vähintään viisi vuotta on kulunut ja uusi pelastamis- tai rakenneuudistustuki on välttämätöntä, mikä johtuu odottamattomasta tilanteesta (²), josta yritys ei itse ole vastuussa;
- c) poikkeuksellisissa ja odottamattomissa tilanteissa, joista yritys ei itse ole vastuussa.

Edellä b ja c alakohdassa esitettyissä tapauksissa 3.1.2 jaksossa mainittua yksinkertaistettua menettelyä ei voida käyttää.

74. Tuen myöntämisestä tuensaajayritykselle seuraavat omistussuhteiden muutokset sekä oikeudelliset tai hallinnolliset menettelyt, jotka tervehdyttävät yrityksen tasetta, vähentävät vastuuta tai poistavat aiempia velkoja, eivät vaikuta tämän säännön soveltamiseen, jos kyse on saman yrityksen toiminnan jatkumisesta.
75. Jos yhtymä on saanut pelastamis- tai rakenneuudistustukea, komissio ei tavallisesti hyväksy itse yhtymälle tai siihen kuuluville yrityksille myönnettävää uutta pelastamis- tai rakenneuudistustukea, jos on kulunut vähemmän kuin 10 vuotta pelastamistuen myöntämisestä, rakenneuudistusvaiheen päättymisestä tai rakenneuudistussuunnitelman toteuttamisen keskeyttämisestä, riippuen siitä, mikä näistä on tapahtunut viimeksi. Jos jokin yhtymään kuulunut yritys on saanut pelastamis- tai rakenneuudistustukea, yhtymälle kokonaisuudessaan ja muille yhtymään kuuluville yrityksille aiempaa tuensaajaa lukuun ottamatta voidaan myöntää pelastamis- tai rakenneuudistustukea (edellyttäen, että muita näiden suuntaviivojen säännöksiä noudatetaan). Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei yhtymältä tai muilta yhtymään kuuluvilta yrityksiltä siirretä tukea aiemmalle tuensaajalle.

(¹) Ilmoittamatta jätettyä tukea arvioidessaan komissio ottaa huomioon, olisiko tuki voitu julistaa yhteismarkkinoille soveltuvaksi muunlaisena tukena kuin pelastamis- tai rakenneuudistustukena.

(²) Odottamattomaksi tilanteeksi määritellään tilanne, jota yritysjohto ei voinut mitenkään ennakoita, kun rakenneuudistussuunnitelma laadittiin ja joka ei johdu yritysjohdon laiminlyönneistä tai virheistä tai yhtymän, johon yritys kuuluu, päätöksistä.

76. Jos yritys ottaa haltuunsa jonkin toisen yrityksen, varsinkin sellaisen, joka on ollut jonkin 74 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen kohteena tai maksukyvyttömyydestä johtuvassa, kansallisen lainsäädännön mukaisessa yleistätöntöpanomenettelyssä, ja se on jo saanut pelastamis- tai rakenneuudistustukea, tuen ainutkertaisuuden periaatetta ei sovelleta tähän yritykseen seuraavien edellytysten täyttyessä:

- a) yritystoimintaa jatkava yritys on selkeästi aikaisemmasta yrityksestä erillinen yritys;
- b) ostaja on hankkinut vanhan yrityksen omaisuuserät markkinahintaan;
- c) selvitystila tai velkasaneeraus ja yritysosto eivät ole pelkkiä muodollisuuksia, joilla pyritään estämään tuen ainutkertaisuutta koskevan periaatteen soveltaminen. Komissio voi katsoa tällaisesta tapauksesta olevan kysymys esimerkiksi, jos ostajan kohtaamat vaikeudet olivat selvästi ennakoitavissa vanhan yrityksen omaisuuserien ostohetkellä.

77. Tältä osin on kuitenkin syytä todeta, että omaisuuserien hankkimiseen myönnettävää tukea ei voida hyväksyä näiden suuntaviivojen mukaan, koska tällöin kyse on alkuinvestointeihin myönnetystä tuesta.

4. PK-YRITYKSILLE SUUNNATUT TUKIOHJELMAT

4.1 Yleiset periaatteet

78. Komissio hyväksyy pelastamis- ja/tai rakenneuudistustuen myöntämiseen vaikeuksissa oleville yrityksille tarkoitettujen tukiohjelmien ainoastaan, jos kyseiset yritykset täyttävät yhteisön määritelmän pk-yrityksistä. Jollei seuraavista erityismääräyksistä muuta johdu, tällaisten tukiohjelmien soveltuvuutta yhteismarkkinoille arvioidaan 2 ja 3 luvussa vahvistettujen edellytysten perusteella lukuun ottamatta 3.1.2 jaksoa, jota ei sovelleta tukiohjelmiin. Jos tukiohjelmasta myönnetään tukea, joka ei täytä jotakin näistä edellytyksistä, tuesta on aina ilmoitettava erikseen komissiolle, jonka on hyväksyttävä se ennakoita.

4.2 Tukikelpoisuus

79. Kun näiden suuntaviivojen soveltamispäivän jälkeen hyväksyttävästä tukiohjelmasta myönnetään tukea pk-yrityksille, erillisestä ilmoitusvelvollisuudesta voidaan myöntää vapautus ainoastaan, jos asianomainen yritys täyttää ainakin yhden kolmesta 10 kohdassa esitetyistä perusteista, jollei alakohtaisissa valtioneuvoston päätöksissä toisin säädetä. Jos yritys ei täytä ainoatakaan mainituista

kolmesta perusteesta, sille myönnettävistä tuista on ilmoitettava erikseen komissiolle, jotta komissio voi arvioida, onko tuensaaja vaikeuksissa oleva yritys. Pitkäaikaisesta rakenteellisesta ylikapasiteetista kärsivillä markkinoilla toimiville yrityksille myönnettävästä tuesta on myös ilmoitettava erikseen komissiolle tuensaajayrityksen koosta riippumatta, jotta komissio voi arvioida 42 kohdan soveltamista.

4.3 Pelastamistukiohjelmien hyväksymisedellytykset

- 80. Jotta komissio voisi hyväksyä pelastamistukiohjelmat, niiden on täytettävä 25 kohdan a, b, d ja e alakohdassa esitetyt edellytykset. Pelastamistukea ei saa myöntää kuutta kuukautta pidemmäksi ajaksi, minkä ajan kuluessa yrityksen tila on analysoitava. Tänä aikana jäsenvaltion on joko hyväksyttävä rakenneuudistus- tai selvitystila-suunnitelma taikka vaadittava tuensaajalta lainan ja riskipremiötä vastaavan tuen takaisinmaksua.
- 81. Kaikesta pelastamistuesta, joka myönnetään kuutta kuukautta pidemmälle ajalle tai jota ei ole maksettu takaisin kuuden kuukauden kuluttua, on ilmoitettava erikseen komissiolle.

4.4 Rakenneuudistustukiohjelmien hyväksymisedellytykset

- 82. Komissio hyväksyy rakenneuudistustukiohjelmat ainoastaan, jos tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuensaaja toteuttaa kokonaisuudessaan jäsenvaltion ennalta hyväksymän ja seuraavat ehdot täyttävän rakenneuudistussuunnitelman:
 - a) Elinkelpoisuuden palauttaminen: sovelletaan 34—37 kohdassa esitettyjä perusteita.
 - b) Kohtuuttomien kilpailua vääristävien vaikutusten välttäminen: koska pienyrityksille myönnetty tuki yleensä vääristää vähemmän kilpailua, 38—42 kohdassa esitettyä periaatetta sovelletaan vain tapauksissa, jotka vahvistetaan alakohtaisissa valtioneuvoston päätöksissä. Sen sijaan tukiohjelmissä on määrättävä, etteivät tuensaajayritykset saa lisätä kapasiteettiaan rakenneuudistuksen toteuttamisaikana. Keskisuuriin yrityksiin sovelletaan 38—42 kohtaa.
 - c) Tuen rajaaminen välttämättömään: sovelletaan 43, 44 ja 45 kohdassa esitettyjä periaatteita.
 - d) Rakenneuudistussuunnitelman muutokset: rakenneuudistussuunnitelmaa muutettaessa on noudatettava 52, 53 ja 54 kohdassa esitettyjä sääntöjä.

4.5 Yhteiset edellytykset pelastamis- ja/tai rakenneuudistustukiohjelmien hyväksymiselle

83. Tukiohjelmissä on ilmoitettava pelastamis- ja/tai rakenneuudistustuen myöntämiseksi toteutettavassa toimessa yhdelle yritykselle myönnettävän tuen sallittu enimmäismäärä; tämä koskee myös suunnitelman muutoksia. Tämän määrän ylittävistä tuista on ilmoitettava erikseen komissiolle. Yhdelle yritykselle myönnettävän pelastamis- ja rakenneuudistustuen yhteismäärä saa olla enintään 10 miljoonaa euroa, mukaan luettuna tapaukset, joissa tuki kasautuu muista lähteistä tai muista tukiohjelmissä peräisin olevan tuen kanssa.

84. Tuen ainutkertaisuuden periaatetta on noudatettava, ja sovelletaan 3.3 jaksossa esitettyä periaatetta.

85. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava toimenpiteistä erikseen komissiolle, jos yritys hankkii toisen, jo pelastamis- tai rakenneuudistustukea saaneen yrityksen omaisuuserät.

4.6 Valvonta ja vuosikertomukset

86. Suuntaviivojen 49, 50 ja 51 kohtaa ei sovelleta tukiohjelmiin. Tukiohjelman hyväksymisen edellytyksenä on kuitenkin kertomuksen antaminen kyseisen ohjelman toiminnasta yleensä kerran vuodessa. Kertomukseen on sisällyttävä kaikki ne tiedot, jotka määrittellään vakiomuotoisia kertomuksia koskeissa komission ohjeissa⁽¹⁾. Kertomuksissa on lisäksi oltava luettelo kaikista tuensaajaryityksistä ja mainittava kunkin osalta seuraavat seikat:

- a) yrityksen nimi;
- b) toimialakoodi (NACE-luokituksen⁽²⁾ kolminumeroista toimialakohtaista luokittelukoodia käyttäen);
- c) työntekijöiden lukumäärä;
- d) vuosiliikevaihto ja taseen loppusumma;
- e) myönnetyn tuen määrä;
- f) tuensaajan rahoitusosuuden määrä ja muoto;

⁽¹⁾ Ks. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 liite III A ja liite III B (vakioitu kertomusmalli voimassa olevaa valtiontukea varten) (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaisema Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus (NACE).

g) mahdollisten vastasuoritteiden muoto ja laajuus;

h) tiedot yritykselle mahdollisesti aikaisemmin myönnetystä rakenneuudistustuesta tai vastaavasta tuesta;

i) tiedot siitä, onko tuensaaja lopettanut toimintansa tai asetettu maksukyvyttömyyden vuoksi yleistäytöntöönpanomenettelyyn ennen kuin rakenneuudistusvaihe on päättynyt.

5. RAKENNEUUDISTUSTUKEEN MAATALOUSALALLA SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET⁽³⁾

5.1 Vastasuoritteet

87. Edellä 38—42 kohdassa, 57 kohdassa ja 82 kohdan b alakohdassa todetaan, ettei pienyrityksiltä periaatteessa edellytetä vastasuoritteita, jollei alakohtaisissa valtiontukisäännöissä toisin vahvisteta. Maatalousalalla komissio kuitenkin yleensä vaatii vastasuoritteita 38—42 kohdassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti kaikilta rakenneuudistustuen saajilta riippumatta tuensaajaryityksen koosta.

5.2 Ylikapasiteetin määrittäminen

88. Komissio määrittelee näitä suuntaviivoja soveltaessaan rakenteellisen ylikapasiteetin maatalousalalla tapauskohtaisesti ja ottaa erityisesti huomioon asianomaisen tuoter ryhmän markkinoiden vakauttamistoimenpiteiden laajuuden ja suuntaukset kolmen viime vuoden aikana, erityisesti vientituet, markkinoilta poistot, maailmanmarkkinahintojen kehityksen ja yhteisön säännöksissä säädetyt toimialakohtaiset rajoitukset.

5.3 Pelastamis- ja rakenneuudistustukiohjelmien tukiel-poisuusperusteiden täytyminen

89. Komissio voi 79 kohdasta poiketen myöntää myös pk-yrityksille myönnettävän tuen osalta vapautuksen velvollisuudesta tehdä erillinen ilmoitus, jos kyseinen pk-yritys ei täytä yhtäkään 10 kohdassa esitetystä kolmesta perusteesta.

⁽³⁾ Näissä suuntaviivoissa kaikki perustamissopimuksen liitteeseen I sisältyvien maataloustuotteiden alkutuotantoa harjoittavat toimijat (viljelijät). Maataloustuotteita jalostaville ja kaupan pitävälle yrityksille myönnettävät tuet eivät kuulu tämän luvun soveltamisalaan. Jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville yrityksille myönnettävät tuet arvioidaan näiden suuntaviivojen yleisten sääntöjen mukaisesti. Kalastus ja vesiviljely eivät kuulu tämän luvun soveltamisalaan.

5.4 Kapasiteetin supistaminen

90. Jos tuotannossa esiintyy rakenteellista ylikapasiteettia, sovelletaan 38—42 kohdassa esitettyä vaatimusta pysyvästi supistaa kapasiteettia tai lakkauttaa tuotantoyksiköitä kokonaan. Avoin viljelymaa voidaan ottaa uudelleen käyttöön 15 vuoden kuluttua tuotannon tosiasiallisesta lakkauttamisesta. Siihen saakka maa on pidettävä tuotantokäytöstä poistettuna maana viljelyn ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä 29 päivänä syyskuuta 2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003⁽¹⁾ 5 artiklan ja asianmukaisten soveltamissääntöjen mukaisesti.
91. Jos tukitoimenpiteet kohdennetaan tiettyihin tuotteisiin tai toimijoihin, tuotantokapasiteettia on supistettava vähintään 10 prosenttia siitä tuotantokapasiteetista, jolle rakenneuudistustuki tosiasiallisesti myönnetään. Jos toimenpiteitä ei ole kohdennettu tällä tavalla, tuotantokapasiteetin supistuksen on oltava vähintään 5 prosenttia. Epäsuotuisilla alueilla⁽²⁾ myönnetyn rakenneuudistustuen osalta kapasiteetin supistamisvaatimusta alennetaan kaksi prosenttiyksikköä. Komissio luopuu näistä kapasiteetin supistusvaatimuksista, jos tietyn alan tuensaajien hyväksi kahdentoista kuukauden ajanjaksolla tehdyt rakenneuudistustukipäätökset koskettavat yhteensä enintään 1:tä prosenttia kyseisen alan tuotantokapasiteetista asianomaisessa jäsenvaltiossa. Tätä sääntöä voidaan soveltaa alueellisella tasolla, jos kyseessä on ainoastaan tietyllä alueella sovellettava tukiohjelma.
92. Vaatimus kapasiteetin pysyvästä supistamisesta voidaan täyttää merkityksellisillä markkinoilla (ilman että supistamista välttämättä sovelletaan rakenneuudistustuen saajiin). Yhteisen maatalouspolitiikan säännöksiä noudattaen jäsenvaltiot voivat valita minkä tahansa järjestelmän kapasiteetin supistamiseksi.
93. Jäsenvaltioiden on osoitettava, että tuotantokapasiteettia supistetaan rakenneuudistustukea myönnettäessä enemmän kuin sitä supistettaisiin ilman tukea.
94. Jos kapasiteetin supistaminen ei koske tuensaajan kapasiteettia, se on toteutettava viimeistään vuoden kuluttua tuen myöntämisestä.
95. Jotta tuotantoyksikön lakkauttamisen teho säilyisi merkityksellisillä markkinoilla, jäsenvaltion on sitouduttava olemaan myöntämättä valtiontukea asianomaisen toimialan kapasiteetin lisäykseen. Tämän sitoumuksen on oltava voimassa viisi vuotta päivämäärästä, jona vaadittuun kapasiteetin supistukseen tosiasiallisesti päästiin.
96. Päätettäessä rakenneuudistustuen saamisesta ja tuen määrästä huomioon ei oteta yksittäisiin toimijoihin sovellettavaa velvoitetta noudattaa yhteisön kiintiötä ja tähän liittyviä säännöksiä.

5.5 Tuen ainutkertaisuuden periaate

97. Periaatetta, jonka mukaan pelastamis- tai rakenneuudistustukea saa myöntää vain kerran, sovelletaan myös maatalousalalla. Suuntaviivojen 3.3 jaksossa vahvistetun kymmenen vuoden sijasta sovelletaan kuitenkin viiden vuoden ajanjaksoa.

5.6 Valvonta ja vuosikertomus

98. Maatalousalalla myönnettäviin tukiin sovelletaan 3 ja 4 luvussa vahvistettuja valvontaa ja vuosikertomuksia koskevia sääntöjä, lukuun ottamatta velvoitetta toimittaa luettelo kaikista tuensaajista ja eräitä näitä koskevia tietoja (86 kohta). Jos on sovellettu 90—96 kohdan säännöksiä, kertomukseen on myös sisällytettävä tiedot tuotantokapasiteetista, joka on tosiasiallisesti hyötynyt rakenneuudistustuesta, ja saavutetusta kapasiteetin vähennyksestä.

6. PERUSTAMISSOPIMUKSEN 88 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUT AIHEELLISET TOIMENPITEET

99. Komissio ehdottaa erillisellä kirjeellä perustamissopimuksen 88 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että jäsenvaltiot hyväksyisivät 100 ja 101 kohdassa esitetyt aiheelliset toimenpiteet voimassa olevien tukiohjelmien osalta. Komissio aikoo jatkossa asettaa tukiohjelmien hyväksymisen edellytykseksi näiden säännösten noudattamisen.

⁽¹⁾ EUVL L 270, 21.10.2003, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 864/2004 (EUVL L 161, 30.4.2004, s. 48).

⁽²⁾ Määritelty neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999 (EYVL L 160, 26.6.1999, s. 80), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 583/2004 (EUVL L 91, 30.3.2004, s. 1), 13 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa.

100. Komission ehdotuksen hyväksyneiden jäsenvaltioiden on mukautettava nykyisiä tukiohjelmiään, joiden on tarkoitus olla edelleen toiminnassa 9 päivän lokakuuta 2004 jälkeen, siten että ne ovat sen jälkeen kuuden kuukauden kuluessa näiden suuntaviivojen mukaisia.
101. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näiden aiheellisten toimenpiteiden hyväksymisestä kuukauden kuluessa siitä, kun ne ovat vastaanottaneet kirjeen, jossa aiheellisia toimenpiteitä ehdotetaan.

7. SOVELTAMISPÄIVÄ JA KESTO

102. Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja 10 päivästä lokakuuta 2004 9 päivään lokakuuta 2009.

103. Komission ennen 10 päivää lokakuuta 2004 kirjaamia ilmoituksia tarkastellaan ilmoitusajankohtana sovellettujen perusteiden mukaisesti.

104. Komissio tutkii kaikkien sellaisten pelastamis- tai rakennuudistustukien soveltuvuuden yhteismarkkinoille, jotka on myönnetty ilman komission lupaa ja sen vuoksi perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti näiden suuntaviivojen perusteella, jos tuki on osittain tai kokonaan myönnetty sen jälkeen, kun nämä suuntaviivat on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Kaikissa muissa tapauksissa komissio tekee tutkimuksen tuen myöntämishetkellä sovellettujen suuntaviivojen perusteella.

LIITE

Kaava ⁽¹⁾ pelastamistuen enimmäismäärän laskemiseksi yksinkertaistetussa menettelyssä:

$$\frac{\text{EBIT}_t + \text{poisto}_t + (\text{käyttöpääoma}_t - \text{käyttöpääoma}_{t-1})}{2}$$

Kaavan perustana on yrityksen liike-tulos (EBIT eli voitto ennen korkoja ja veroja) tuen myöntämistä / tuesta ilmoittamista edeltävältä vuodelta (jonka tunnus t). Tähän lisätään poistot ja käyttöpääoman muutokset. Käyttöpääoman muutos lasketaan vaihtuvien vastaavien ja lyhytaikaisen vieraan pääoman ⁽²⁾ erotuksena viimeksi päättyneeltä tilikaudelta. Jos liike-tulokseen sisältyy varauksia, tämä on samoin mainittava selkeästi, eikä näitä varauksia sisällytetä tulokseen.

Laskutoimituksen tavoitteena on arvioida yrityksen negatiivinen kassavirta tuen hakemista edeltäneenä vuonna (tai tuen myöntämistä edeltäneenä vuonna, jos tuesta ei tarvitse ilmoittaa). Katsotaan, että puolet tästä määrästä varmistaa yrityksen liiketoiminnan jatkumisen kuuden kuukauden ajan. Tämän vuoksi tulos jaetaan kahdella.

Kaavaa voidaan käyttää ainoastaan, jos tuloksena on negatiivinen määrä.

Jos laskutoimituksen tulos on positiivinen, on selitettävä yksityiskohtaisesti, miksi yritys on 10 ja 11 kohdassa määritellyissä vaikeuksissa.

Esimerkki:

Voitto ennen korkoja ja veroja (milj. euroa)	(12)	
Poistot (milj. euroa)	(2)	
Tase	31. joulukuuta, X	31. joulukuuta, XO
(milj. euroa)		
Vaihtuvat vastaavat	10	5
Rahat ja muut likvidit varat	30	20
Myyntisaamiset	50	45
Vaihto-omaisuus	20	10
Siirtosaamiset	20	20
Muut vaihtuvat vastaavat	130	100
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		
Lyhytaikainen vieras pääoma	20	25
Ostovelat	15	10
Siirtovelat	5	5
Saadut ennakot	40	40
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	90	60
Käyttöpääoma	(30)	

⁽¹⁾ Voittoon ennen korkoja ja veroja (hakemuksen esittämistä edeltävän vuoden, t, tilinpäätöksen mukainen voitto ennen korkoja ja veroja eli EBIT) lisätään poistot kyseiseltä ajanjaksolta ja käyttöpääoman muutos kahden vuoden aikana (kaksi hakemuksen esittämistä edeltävää vuotta). Tulos jaetaan kahdella, jotta saadaan kuuden kuukauden jaksoa kuvaava luku (pelastamistuki hyväksytään tavallisesti kuudeksi kuukaudeksi).

⁽²⁾ Vaihtuvat vastaavat: rahat ja muut likvidit varat, myyntisaamiset (asiakastilit ja muut saamiset), muut vaihtuvat vastaavat ja siirtosaamiset, vaihto-omaisuus.
Lyhytaikainen vieras pääoma: rahoitusvelat, ostovelat (tavarantoimittajat ja muut velat) ja muu lyhytaikainen vieras pääoma, saadut ennakot, muut siirtyvät erät, verovelat.

Pelastamistuen enimmäismäärä = $[-12 + 2 + (-30)] / 2 = -20$ miljoonaa euroa

Koska laskutoimituksen tulos on yli 10 miljoonaa euroa, 30 kohdassa kuvattua yksinkertaistettua menettelyä ei voida soveltaa. Jos tämä enimmäismäärä ylitetään, jäsenvaltioiden olisi esitettävä selitys, kuinka yrityksen tulevat kassavirtatarpeet ja pelastamistuen määrä on määritelty.

Ennakoilmoitus yrityskeskittymästä
(Asia COMP/M.3569 — Wendel Investissement/Bureau Veritas)

(2004/C 244/03)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. Komissio vastaanotti 23. syyskuuta 2004 neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004⁽¹⁾ 4 artiklan mukaisen ilmoituksen ehdotetusta yrityskeskittymästä jolla yritys Wendel Investissement ("Wendel", Ranska) hankkii neuvoston asetuksen 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettussa merkityksessä määräysvallan yrityksessä Bureau Veritas S.A. ("Bureau Veritas", Ranska), joka on tällä hetkellä yritysten Wendel ja Poincaré Investissements määräysvallassa, ostamalla osakkeita.

2. Kyseisten yritysten liiketoiminnan sisältö on seuraava:

— yritys Wendel: sijoitukset, joiden perusteella syntyy määräysvalta erityisesti yrityksissä Legrand, Wheelabrator Allevar, Oranje-Nassau, ja Stallergènes;

— yritys Bureau Veritas: varmentaminen, luokitus ja laatuvalvonta.

3. Komissio katsoo alustavan tarkastelun perusteella, että ilmoitettu toimi voi kuulua asetuksen (EY) N:o 139/2004 soveltamisalaan. Asiaa koskevan lopullisen päätöksen tekoa on kuitenkin lykätty.

4. Komissio kehottaa asianomaisia kolmansia osapuolia esittämään sille mahdolliset ehdotettua toimenpidettä koskevat huomautuksensa.

Huomautusten on oltava komissiolla 10 päivän kuluessa tämän ilmoituksen julkaisupäivästä. Huomautukset voidaan lähettää komissiolle faksitse (numeroon (32-2) 296 43 01 tai 296 72 44) tai postitse viitteellä COMP/M.3569 — Wendel Investissement/Bureau Veritas, seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio
Kilpailun pääosasto
Yrityskeskittymien valvonta — Kirjaamo
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ EUVL L 24, 29.1.2004, s. 1.

**LUETTELO KOMISSION 1. ELOKUUTA JA 31. ELOKUUTA 2004 VÄLISENÄ AIKANA HYVÄKSY-
MISTÄ MUISTA KOM-ASIAKIRJOISTA KUIN LAINSÄÄDÄNTÖEHDOTUKSISTA ⁽¹⁾**

(2004/C 244/04)

Asiakirja	Osa	Tekopäivä	Otsikko
KOM(2004) 548		9.8.2004	Suositus neuvoston päätökseksi valuuttasuhteista Andorran ruhtinaskunnan kanssa tehtävää sopimusta koskevien neuvottelujen aloittamisesta

Nämä tekstit ovat saatavissa EUR-Lexistä: <http://europa.eu.int/eur-lex>

(¹) Tämä luettelo rajoittuu KOM-asiakirjoihin, jotka täyttävät julkaisemiselle asetetut ehdot.

II

(Valmistavat säädökset)

KOMISSIO

LUETTELO KOMISSION 1. ELOKUUTA JA 31. ELOKUUTA 2004 VÄLISENÄ AIKANA HYVÄKSY-
MISTÄ LAINSÄÄDÄNTÖEHDOTUKSISTA ⁽¹⁾

(2004/C 244/05)

Asiakirja	Osa	Tekopäivä	Otsikko
KOM(2004) 545		9.8.2004	Ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 2287/2003 muuttamisesta Grönlannin vesillä olevien kalastusmahdollisuuksien osalta
KOM(2004) 559	1	16.8.2004	Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen allekirjoittamisesta niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi
KOM(2004) 559	2	16.8.2004	Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen tekemisestä niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi
KOM(2004) 563		18.8.2004	Ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 87/328/ETY muuttamisesta yhteisön sisäiseen kauppaan tarkoitetun nautaeläinten siemennesteen varastoinnin osalta
KOM(2004) 571		26.8.2004	Ehdotus neuvoston asetukseksi lopullisen polkumyyntitullin käyttöönotosta tiettyjen Intiasta peräisin olevien grafiittielektrodijärjestelmien tuonnissa ja kyseisessä tuonnissa käyttöön otetun väliaikaisen tullin lopullisesta kantamisesta

Nämä tekstit ovat saatavissa EUR-Lexistä: <http://europa.eu.int/eur-lex>

(¹) Tämä luettelo rajoittuu KOM-asiakirjoihin, jotka täyttävät julkaisemiselle asetetut ehdot.

III

*(Tiedotteita)***KOMISSIO****EHDOTUSPYYNTÖ****Euroopan unionin yhteinen yhdenmukaistettu suhdannekyselyohjelma**

(2004/C 244/06)

1. TAUSTAA

Euroopan komissio julkistaa ehdotuspyynnön, jonka tarkoituksena on varmistaa pitkäaikainen yhteistyö EU:n yhteiseen yhdenmukaistettuun suhdannekyselyohjelmaan (jonka komissio hyväksyi 29. marraskuuta 2000) kuuluvien kyselyjen toteuttamisessa Tšekissä, Kyproksessa, Virossa, Unkarissa, Latviassa, Liettuassa, Maltassa, Puolassa, Slovakiassa ja Sloveniassa (jäljempänä 'EU:n uudet jäsenvaltiot') sekä Luxemburgissa, Bulgariassa, Kroatiassa ja Romaniassa. Yhteistyö toteutetaan kumppanuutta koskevan puitesopimuksen muodossa komission ja EU:n uusien jäsenvaltioiden, Luxemburgin, Bulgarian, Kroatian ja Romanian alan organisaatioiden välillä kolmen vuoden aikana.

Ohjelman tavoitteena on kerätä tietoja EU:n jäsenvaltioiden taloudesta, jotta niiden suhdannekehitystä voitaisiin verrata talous- ja rahaliiton EMU:n hallinnointia varten. Ohjelmasta on tullut välttämätön väline sekä EMU:n edellyttämälle talouskehityksen seurannalle että yleisen talouspolitiikan suunnittelulle.

2. TARKOITUS JA TEKNISET ERITELMÄT**2.1 Tavoitteet**

Ohjelmaa toteutetaan yhteisrahoitetuin suhdannekyselyin, joita alan organisaatiot/laitokset suorittavat. Komissio aikoo tehdä sopimuksia sellaisten organisaatioiden ja laitosten kanssa, joilla on kolmen seuraavan vuoden aikana toteutettavien suhdannekyselyjen suorittamiseen tarvittavaa osaamista. Tällaisia kyselyjä ovat:

- investointialan, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelualojen kyselyt EU:n uusissa jäsenvaltioissa, Bulgariassa, Kroatiassa ja Romaniassa,
- vähittäiskaupan ja palvelualojen kyselyt Luxemburgissa,
- teollisuus- ja kuluttajakyselyt Kroatiassa,
- lisäksi komissio toteuttaa erillisiä kyselyjä ajankohtaisista taloudellisista aiheista. Nämä erilliskyselyt ovat satunnaiskyselyjä ja ne tehdään kuukausikyselyjen lisäksi käyttäen samoja otoksia kuin kuukausikyselyissä tiettyjä talouspolitiikan kysymyksiä koskevien tietojen saamiseksi.

Kyselyt osoitetaan teollisuuden, investointialan, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelualojen yritysjohtajille sekä kuluttajille.

2.2 Tekniset eritelvät

2.2.1 Kyselyjen aikataulut ja tulosten toimittaminen

Seuraavaan taulukkoon on koottu ne kyselyt, joita tämä ehdotuspyyntö koskee:

Kyselyn nimi	Toimialojen lukumäärä / luokkien määrä	Kuukausittain esitettävien kysymysten lukumäärä	Neljännesvuosittain esitettävien kysymysten lukumäärä
Teollisuuskysely	56 / —	7	9
Investointikysely	8 / 6	2 kysymystä maaliskuu-/huhtikuussa 4 kysymystä loka-/marraskuussa	
Rakennusalan kysely	5 / —	5	1
Vähittäiskaupan kysely	9 / —	6	—
Palvelualojen kysely	19 / —	6	1
Kuluttajakysely	25 / —	12	3

- Kuukausikyselyt tehdään kunkin kuukauden kahden ensimmäisen viikon aikana ja tulokset toimitetaan sähköpostitse komissiolle vähintään neljä työpäivää ennen kuun loppua avustussopimukseen sisällytettävän kalenterin mukaisesti.
- Neljännesvuosikyselyt tehdään kunkin vuosineljänneksen ensimmäisen kuukauden (tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuu) kahden ensimmäisen viikon aikana ja tulokset toimitetaan sähköpostitse komissiolle vähintään neljä työpäivää ennen tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuun loppua avustussopimukseen sisällytettävän kalenterin mukaisesti.
- Investointeja koskevat puolivuotiskyselyt tehdään maaliskuu-/huhtikuun ja loka-/marraskuun aikana ja maaliskuu-/huhtikuun tulokset toimitetaan sähköpostitse komissiolle vähintään neljä työpäivää ennen toukokuun ja loka-/marraskuun tulokset vähintään neljä työpäivää ennen joulukuun loppua avustussopimukseen sisällytettävän kalenterin mukaisesti.
- Erilliskyselyille asetetaan omat aikataulut, joita tuensaajan on noudatettava.

2.2.2 EU:n yhteisen yhdenmukaistetun suhdannekyselyohjelman tutkimusmenetelmät

Tutkimusmenetelmistä saa tarkempia tietoja käyttöoppaasta:

http://europa.eu.int/comm/economy_finance/indicators/business_consumer_surveys/userguide_en.pdf

3. HALLINNOLLISET MÄÄRÄYKSET JA KESTO

3.1 Hallinnolliset määräykset

Toimeksisaajat valitaan enintään kolmen vuoden pituiseksi jaksoksi. Komissio haluaa luoda pitkäaikaisen yhteistyösuhteen hyväksytyjen hakijoiden kanssa. Tätä varten osapuolet tekevät kolmivuotisen kumppanuutta koskevan puitesopimuksen. Kumppanuutta koskevassa puitesopimuksessa eritellään yhteiset tavoitteet ja suunniteltujen toimien luonne. Sopimuksen perusteella osapuolet voivat tehdä kolme vuosittaista erillistä avustussopimusta. Ensimmäinen erillinen avustussopimus kattaa kauden toukokuusta 2005 huhtikuuhun 2006.

3.2 Kesto

Kyselyt tehdään 1. päivästä toukokuuta 30. päivään huhtikuuta. Toimien kesto on korkeintaan 12 kuukautta (13 kuukautta investointikyselyn osalta).

4. RAHOITUSKEHYS

4.1 Yhteisön rahoituksen lähteet

Valitut toimenpiteet rahoitetaan budjettikohdasta 01.02.02 — Talous- ja rahaliiton koordinointi ja valvonta.

4.2 Tätä ehdotuspyyntöä koskevan yhteisön kokonaisbudjetin arvio

- Kyselyjen kokonaisvuosibudjetti on noin 650 000 euroa.
- Tuensaajien määräksi on alustavasti kaavailtu 12—24 komission saamien ehdotusten mukaan.

4.3 Yhteisön yhteisrahoituksen määrä

Komission osuus kyselykohtaisesta yhteisrahoituksesta ei voi ylittää 50:tä prosenttia kyselystä tuensaajalle aiheutuvista tukikelpoisista kustannuksista.

4.4 Tuensaajan rahoitusosuus ja aiheutuneet tukikelpoiset kustannukset

Kustannukset ovat tukikelpoisia vasta, kun kaikki osapuolet ovat allekirjoittaneet vuosittaisen erillisen avustussopimuksen, lukuun ottamatta poikkeustapauksia. Missään tapauksessa ne eivät voi koskea avustushakemusten jättämishetkeä edeltävää aikaa. Luontoissuoritukset eivät ole tukikelpoisia kuluja.

Kumppanuutta koskevan puitesopimuksen perusteella tuensaajan on toimitettava vuosittainen yksityiskohdainen talousarvio, johon sisältyy arvio kustannuksista ja toimen rahoituksesta euroina. Talousarvio liitetään vuosittaiseen erilliseen avustussopimukseen. Komissio voi käyttää näitä lukuja myöhemmin tarkastuksia tehdessään.

5. TUKIKELPOISUUSPERUSTEET

5.1 Hakijan oikeudellinen asema

Ehdotuspyyntö koskee organisaatioita ja laitoksia, jotka ovat jonkin EU:n jäsenvaltion, Bulgarian, Kroatian tai Romanian oikeushenkilöitä. Hakijan on osoitettava, että se on oikeushenkilö, ja toimitettava vaaditut tiedot vakiomuotoisella oikeushenkilölomakkeella.

5.2 Hylkäämisperusteet

Ehdotuspyyntöön ei saa osallistua hakija, joka: ⁽¹⁾

- a) on konkurssissa tai selvitystilassa taikka on keskeyttänyt liiketoimintansa tai jolle on vahvistettu akordi tai jota koskeva konkurssi- tai akordihakemus tai hakemus yhtiön purkamiseksi on vireillä tai joka on muun vastaavan kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvan menettelyn alainen;
- b) on tuomittu ammattinsa harjoittamiseen liittyvästä rikkomuksesta lainvoimaisella tuomiolla;
- c) on syyllistynyt ammattiaan harjoittaessaan vakavaan virheeseen, jonka hankintaviranomainen voi näyttää toteen;

⁽¹⁾ Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen 93 ja 94 artiklan mukaisesti.

- d) on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten sosiaalimaksujen suorittamisen maassa, johon se on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen maassa taikka maassa, jossa hankinta toteutetaan;
- e) on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä petoksesta, lahjonnasta, rikollisjärjestöön osallistumisesta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa yhteisöjen taloudellisia etuja;
- f) on osallistunut johonkin toiseen yhteisön talousarviosta rahoitettavaan hankintamenettelyyn tai avustuksen myöntämismenettelyyn ja jonka on mainittuun menettelyyn osallistuessaan todettu rikkoneen sopimusvelvoitteitaan;
- g) on eturistiriitatilanteessa;
- h) on syyllistynyt väärin tietojen antamiseen ilmoittaessaan tähän ehdotuspyyntöön osallistumiseksi vaadittuja tietoja tai ei ole ilmoittanut kyseisiä tietoja.

Hakijan on todistettava, että mikään 5.2 a–f kohdassa luetelluista tilanteista ei koske sitä, antamalla vakio-muotoinen vakuutus tukikelpoisuudesta.

5.3 Hallinnolliset ja taloudelliset seuraamukset

1. Ehdokasta tai tarjoajaa taikka toimeksisaajaa, joka on syyllistynyt väärin tietojen antamiseen tai jonka on aiempaan menettelyyn osallistuessaan todettu rikkoneen sopimusvelvoitteitaan, voidaan sopimusoidellisten seuraamusten määräämistä rajoittamatta kieltää osallistumasta yhteisön talousarviosta rahoitettavia hankintoja ja avustuksia koskevaan menettelyyn enintään kahden vuoden aikana siitä, kun rikkominen on havaittu, jos se on vahvistettu toisen osapuolen saatua esittää vastineensa. Jos rikkominen toistuu ensimmäistä rikkomista seuraavien viiden vuoden aikana, osallistumiskielto voidaan pidentää kolmeen vuoteen.

Tarjoajille tai ehdokkaille, jotka ovat syyllistyneet väärin tietojen antamiseen, voidaan lisäksi määrätä taloudellisia seuraamuksia, joiden määrä on 2–10 prosenttia menettelyn alaisen hankinnan kokonaisarvosta.

Toimeksisaajille, joiden on todettu rikkoneen sopimusvelvoitteitaan, voidaan myös määrätä taloudellisia seuraamuksia, joiden määrä on 2–10 prosenttia kyseisen hankinnan kokonaisarvosta. Jos rikkominen toistuu ensimmäistä rikkomista seuraavien viiden vuoden aikana, määrä voidaan korottaa 4–20 prosenttiin.

2. Edellä 5.2 a, c ja d kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ehdokkaita tai tarjoajia kielletään osallistumasta hankintoja ja avustuksia koskevaan menettelyyn enintään kahden vuoden aikana siitä, kun rikkominen on havaittu, jos se on vahvistettu toisen osapuolen saatua esittää vastineensa.

Edellä 5.2 b ja e kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ehdokkaita tai tarjoajia kielletään osallistumasta hankintoja ja avustuksia koskevaan menettelyyn vähintään yhden ja enintään neljän vuoden aikana siitä, kun tuomio on annettu tiedoksi.

Jos rikkominen toistuu ensimmäistä rikkomista tai tuomiota seuraavien viiden vuoden aikana, osallistumiskielto voidaan pidentää viiteen vuoteen.

3. Edellä 5.2 e kohdassa tarkoitettujen tapauksien seuraavat:

- a) 26 päivänä heinäkuuta 1995 annetulla neuvoston säädöksellä tehdyn yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitettujen petostapauksien;
- b) sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskevan yleissopimuksen 3 artiklassa tarkoitettujen lahjontatapauksien; kyseinen sopimus on tehty 26 päivänä toukokuuta 1997 annetulla neuvoston säädöksellä;
- c) rikollisjärjestöön osallistuminen sellaisena kuin se määritellään neuvoston yhteisen toiminnan 98/733/YOS 2 artiklan 1 kohdassa;
- d) rahanpesutapaukset sellaisina kuin ne määritellään neuvoston direktiivin 91/308/ETY 1 artiklassa.

6. VALINTAPERUSTEET

Hakijoilla on oltava kestävä ja riittävät rahoituslähteet, jotta ne kykenevät jatkamaan toimintaansa avustetun toimen toteuttamisen tai avustetun tilikauden ajan ja osallistumaan sen rahoitukseen. Hakijoilla on oltava riittävä ammatillinen tutkintotaso ja pätevyys ehdotetun hankkeen tai toimintasuunnitelman toteuttamiseen.

6.1 Hakijoiden taloudelliset edellytykset

Hakijoilla on oltava taloudelliset edellytykset ehdotetun toiminnan toteuttamiseksi ja niiden on toimitettava taseet ja tuloslaskelmat kahdelta viimeksi päättyneeltä tilivuodelta. Tätä määräystä ei sovelleta julkisiin toimielimiin eikä kansainvälisiin järjestöihin.

6.2 Hakijoiden toiminnalliset valmiudet

Hakijoilla on oltava toiminnalliset valmiudet toteuttaa ehdotettu toiminta ja niiden on toimitettava asianmukaiset asiakirjatodisteet.

Hakijan valmiuksien arvioinnissa käytetään seuraavia kriteerejä:

- Vähintään kolmen vuoden osoitettavissa oleva kokemus suhdannekyselyjen toteuttamisesta.
- Osoitettavissa oleva kokemus vähintään kahdella seuraavalla alalla:
 1. suhdannekyselyjen arviointi, tutkimusmenetelmiä koskevat kysymykset (otokset, kyselylomakkeet ja aikataulu) ja analyysi;
 2. indikaattorien laadinta suhdannekyselyjen tulosten perusteella;
 3. suhdannekyselyjen tulosten käyttö suhdannekierron ja makrotalouden analysointiin ja tutkimiseen tilastollisin ja ekonometrisin menetelmin, mukaan lukien alakohtainen tarkastelu;
 4. ekonometriset mallit ja muut ennusteiden laadintamenetelmät.
- Kyky soveltaa EU:n yhteisen yhdenmukaistetun suhdannekyselyohjelman menetelmiä ja noudattaa komission ohjeita: valmius antaa tulokset kuukausittain, parantaa ja muuttaa kyselyohjelmaa komission yksiköiden antamien ohjeiden ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden/laitosten edustajien koordinoitkokouksissa tehtyjen sopimusten mukaisesti.

7. SOPIMUKSEN MYÖNTÄMISKRITEERIT

Sopimuksen myöntämisessä hyväksytyille hakijoille käytetään seuraavia kriteereitä:

- hakijan asiantuntemus ja kokemus 6.2 kohdassa mainituilla aloilla,
- ehdotetut tutkimusmenetelmät, mukaan lukien otoksen suunnittelu, otoskoko, kattavuus, vastausprosentti,
- hakijan pätevyys ja tiedot kyselyn kohdealaa ja -maata koskevista erityispiirteistä,
- hakijan työorganisaation tehokkuus joustavuuden, infrastruktuurin, henkilökunnan pätevyyden ja välineistön osalta, jotta se voi suorittaa tehtävät, raportoida tuloksista, osallistua kyselyjen laadintaan yhteisen yhdenmukaistetun ohjelman puitteissa ja olla yhteydessä komissioon,
- kustannus-hyötysuhde.

8. TOTEUTTAMISTAVAT

8.1 Ehdotusten laatiminen ja esittäminen

Ehdotuksissa on oltava asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu vakiomuotoinen ehdotuslomake ja lomakkeessa mainitut liiteasiakirjat.

Kustakin hakemuksesta on toimitettava yksi allekirjoitettu alkuperäinen kappale ja kaksi jäljennöstä.

Seuraavat asiakirjat ovat saatavissa komissiosta:

- vakiomuotoinen ehdotuslomake,
- kumppanuutta koskevan puitesopimuksen malli,
- erillisen avustussopimuksen malli sekä liite, jossa on yksityiskohtainen kuvaus toimesta,
- vakiomuotoinen rahoitus selvitys kyselyn kustannusarviota varten sekä rahoitus suunnitelma,
- vakiomuotoinen tilitetolomake,
- vakiomuotoinen oikeushenkilö lomake,
- vakiomuotoinen vakuutus tukikelpoisuudesta,

a) tulostamalla Internet-osoitteesta:

http://europa.eu.int/comm/economy_finance/tenders/call0406_en.htm

b) tai pyytämällä kirjallisesti komissiosta:

Euroopan komissio
Talouden ja rahoituksen pääosasto (PO ECFIN)
Yksikkö ECFIN-A-3 (Suhdannekyselyt)
BU-1 3/146
B-1049 Bruxelles/Brussel.
Faksi (32-2) 296 36 50

Mainitkaa viite "Call for proposals — ECFIN/2004/A3-01".

Komissio varaa itselleen oikeuden muuttaa näitä asiakirjamalleja yhteisen yhdenmukaistetun ohjelman tarpeiden ja/tai varainhoidon vaatimusten mukaan.

Ehdotus on jätettävä jollakin Euroopan yhteisön virallisella kielellä ja siihen on tarvittaessa liitettävä englannin-, ranskan- tai saksankielinen käännös.

Toimitustavasta riippumatta ehdotukset on toimitettava kahdessa sisäkkäisessä suljetussa kirjekuoressa.

Uloimmaisessa kuoressa on oltava jäljempänä 8.3 kohdassa annettu osoite sekä maininta "Call for proposals — ECFIN/2004/A3-01".

Ehdotuksen sisältävään sisempään kuoreen on lisättävä maininta "Call for proposals — ECFIN/2004/A3-01, not to be opened by the internal mail department".

Komissio ilmoittaa hakijoille ehdotuksen vastaanottamisesta palauttamalla näille ehdotuksen mukana toimitetun vastaanottoilmoituksen.

8.2 Ehdotusten sisältö

8.2.1 Hallinnollinen osuus

Hallinnollisen osuuden on sisällettävä seuraavat tiedot:

- Asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu vakiomuotoinen oikeushenkilö lomake ja pyydyt liiteasiakirjat, jotka osoittavat organisaation tai laitoksen oikeudellisen muodon.
- Asianmukaisesti täytetty ja allekirjoitettu vakiomuotoinen tilitetolomake.

- Asianmukaisesti allekirjoitettu vakiomuotoinen vakuutus hakijan tukikelpoisuudesta.
- Organisaatiokaavio, josta ilmenevät johtohenkilöiden ja kyselyjen suorittamisesta vastaavan operatiivisen henkilöstön nimet ja asemat.
- Organisaation tai laitoksen lausunto siitä, että se on valituksi tultuaan valmis allekirjoittamaan vakiomuotoisen kumppanuutta koskevan puitesopimuksen ja erillisen avustussopimuksen.
- Mukaan olisi liitettävä osoitus vakaasta taloudellisesta asemasta: taseet ja tuloslaskelmat kahdelta viimeksi päättyneeltä tilivuodelta.

8.2.2 Tekninen ehdotus

Teknisen ehdotuksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- Kuvaus organisaation tai laitoksen toiminnasta, jonka perusteella voidaan arvioida sen pätevyys sekä aikaisemman kokemuksen sisältö ja laajuus 6.2 kohdan mukaisilla kyselyn osaamisalueilla. Kuvauksessa olisi mainittava aiemmat tutkimukset, palvelusopimukset, konsulttityöt, kyselyt ja julkaisut tai muut aiemmat toimeksiannot ja ilmoitettava asiakkaan nimi sekä eriteltävä Euroopan komissiolle tehdyt työt. Hakemukseen olisi lisäksi liitettävä tärkeimmät tutkimukset ja/tai tutkimustulokset.
- Yksityiskohtainen kuvaus kyselyjen toteutusorganisaatiosta. Hakemukseen olisi liitettävä tarvittavat tiedot hakijan käytettävissä olevasta infrastruktuurista, välineistä, resursseista ja ammattitaitoisesta henkilökunnasta (lyhyet ansioluettelot).
- Yksityiskohtainen kuvaus tutkimusmenetelmistä: otantamenetelmät, otantavirheet, luottamusvälit, otoskoko ja arvioidut vastausprosentit.
- Yksityiskohtainen kuvaus alihankintana teetetävistä tehtävistä.

8.2.3 Hintatarjous

Hintatarjouksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- Kunkin kyselyn osalta asianmukaisesti täytetty ja yksityiskohtainen vakiomuotoinen rahoitus selvitys (euroina), joka kattaa 12 kuukauden ajanjakson ja sisältää toimen rahoitussuunnitelman ja yksityiskohtaisen erittelyn kyselyn suorittamisesta aiheutuvista tukikelpoisista kokonais- ja yksikkökustannuksista, alihankintakustannukset mukaan luettuina.
- Asiakirjatodisteet muilta organisaatioilta saatavasta tuesta, jos tällaista tukea on myönnetty.

8.3 Osoite, johon ehdotukset on toimitettava

Euroopan komissio
Talouden ja rahoituksen pääosasto (PO ECFIN)
"Call for proposals — ECFIN/2004/A3-01"
Yksikkö ECFIN R-2
BU-1 3/13
B-1049 Bruxelles/Brussel.

8.4 Määräaika avustushakemusten jättämiselle

Tästä avustusten hakemista koskevasta ehdotuspyynnöstä kiinnostuneita pyydetään toimittamaan hakemuksensa Euroopan komissiolle.

Hakemukset voidaan toimittaa:

- a) joko kirjattuna kirjeenä, joka on postitettu viimeistään 16. marraskuuta 2004 (postileima osoituksena hakemusten jättämisestä);

- b) tai Euroopan komission postinkäsittelyyn (henkilökohtaisesti tai valtuutettua edustajaa, myös yksityistä lähettipalvelua käyttäen) seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan komissio
Courier Central
Rue de Genève 1
B-1140 Bruxelles/Brussel

viimeistään 16. marraskuuta 2004 klo 16.00 (Brysselin aikaa). Tässä tapauksessa kyseisen yksikön virkailijan, jolle asiakirjat on luovutettu, päiväämä ja allekirjoittama vastaanottotodistus on osoituksena hakemuksen jättämisestä.

Määräajan umpeutumisen jälkeen komissiolle jätettyjä hakemuksia ei oteta huomioon.

9. HAKEMUSTEN KÄSITTELY

Kaikki hakemukset tarkastetaan sen arvioimiseksi, täyttävätkö ne muodolliset kelpoisuusvaatimukset.

Tukikelpoisiksi katsotut ehdotukset arvioidaan ja pisteytetään edellä esitettyjen myöntämisperusteiden mukaisesti.

Toimeksisaajat valitaan vuoden 2004 jälkipuoliskolla. Tarkoitusta varten perustetaan valintakomitea talouden ja rahoituksen pääosaston pääjohtajan alaisuuteen. Komiteassa on vähintään kolme jäsentä, jotka edustavat vähintään kahta eri alasta vastaavaa yksikköä, joiden välillä ei ole hierarkkista yhteyttä. Komitealla on oma sihteeristö, joka hoitaa valinnan jälkeisen tiedottamisen valituille hakijoille. Hakijoille, joita komissio ei ole valinnut, tiedotetaan tästä erikseen.

10. TÄRKEÄ HUOMAUTUS

Ehdotuspyyntö ei muodosta komissiolle minkäänlaista sopimusvelvoitetta organisaatiota tai laitosta kohtaan, joka jättää tämän ilmoituksen pohjalta ehdotuksen. Kaiken ehdotuspyyntöön liittyvän tiedonvaihdon on oltava kirjallista.

Hakijoiden on syytä ottaa huomioon sopimusmääräykset, joita on noudatettava, jos sopimus tehdään niiden kanssa.
